

MECSEKI Ércbányász

Világ proletárjai, egyesüljétek!

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM 19. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1979. OKTÓBER 1.

Új körülmények, más közetviszonyok

Farkasi István körletvezető-helyettes — felvételünkön közepén — utasítást ad a munkavégzésre. — Berényi Tamás felvétele

Jobban oda kell figyelni a munkánkra

Az idei szocialista munkaverseny a SZOT és a KISZ Központi Bizottsága közös felhívására, kongresszusi és felszabadulási versenyyé alakult. Dolgozóink felajánlásainak a középpontjában a gazdaságos termelés és a munka minőségi követelményeinek teljesítése áll.

A III. sz. bányüzemben arra kerestünk választ, hogy a csapatokon dolgozók a felajánlások során megnövekedett feladatokat és minőségi követelményeket miként teljesítik. Munkájukhoz kell-e különös hozzáállás, érzik-e, hogy az adott szó kötelezi őket?

— A legutóbbi értékeléskor 127 százalékos teljesítményt értünk el — mondta Kalmár Benjamin, a 61-es fejtési csapat vezetője —, s ezzel az eredménnyel a fejtési csapatok közötti versenyben az élen járunk. A munkaversenyben való helytállásunkat nehezíti, hogy ez évben már a negyedik munkahelyünkre költözünk. Új körülmények, más közetviszonyok, s mindent előről kezdünk. De a költözködéssel is elmegy az idő. A munkaversenyben évek óta az első öt helyezett között mindig ott voltunk, s most sem akarjuk lejjebb adni. Hogy mi kell a jó eredményhez? Mi hatan öt éve együtt dolgozunk, ismerjük egymás gondolatát. Így minden percünk a munkával telik. Különös hozzáállásról nem beszélhetünk. Egyszerűen: végezzük a dolgunkat.

— Benjamin igen szerény — szölt közbe Far-

kasi István körletvezető-helyettes —, mindig megfogják a munka nehezét, becsületes munkát végeznek. Jó és sokoldalú ez a csapat. Ugy a munkában, mint a kulturális válalásaik teljesítésekor, s a tanulásban is élen járnak. Biztos, hogy a munkaverseny többlet munkát jelent számukra is. Eredményeikben benne van a „csak azért is megmutatjuk” elv.

— Igen, igen — vette (Folytatás a 3. oldalon)

vissza a szót a csapatvezető —, de a jó munkához mi hatan kevesen lennénk. Mert hiába mutatja meg az egyik szak a másiknak, hogyan kell dolgozni — mosolyodott el —, s a másik hiába licitálja túl, ha a szállítás vagy a kiszolgálók nem dolgoznak „velünk”. Tudja, a szállítók egy órával előbb kiszállnak mint mi, s gyakran előfordul, hogy nekünk

Hermann Tibor és Gacsály Endre külszíni genelektromos méréseket végeznek. — Egyed Imre felvétele

Kitüntetések

A fegyveres erők napja alkalmából a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere polgári védelem terén kifejtett kiemelkedő tevékenységükért Honvédelmi Érdemérem kitüntetésben részesítette 20 éves munkájukért: Dr. Böhm János (Központ), Magó Sándorné (Központ), Szloboda Pál (Központ), Farkas Mária (ÉDÜ); 15 éves munkájukért: Izsó László (II. sz. bü.), Németh Lajos (III. sz. bü.) Varga Ernő (IV. sz. bü.), Vági József (Szolgáltató), Dr. Bárány Imre (ÉDÜ), Gaszt Ödön (Kís. kut.); 10 éves munkájukért: Cser János (III. sz. bü.), Dr. Moizs Rezső (ÉDÜ, Hambalkó János (ÉDÜ), Tirkala Ferenc (Kutató-mélyfúró), Krajcár Ferenc (Anyag- és áruforgalmi főosztály) elvtársakat.

Máté József lakatos, a Szolgáltató üzem föld alatti szállítási üzemegységétől a Ki minek mestere iparági vetélkedőn jó szereplésével hívta fel magára a figyelmet. A fiatalok körében igen nagy tekintélye van. — Hegyi József felvétele

Szeptember 29.

Szeptember 29-én a fegyveres erőket ünnepljük az ország. Ünnepeink azokat, akik az év minden percében készen állnak hazánk és szocialista építőmunkánk vívmányainak megvédésére, ezzel biztosítva az eredményes termelőmunka alapvető feltételét, a békét. A fegyveres testületek között megkülönböztetett megbecsülést vívott ki magának a munkásörtség. Szerte az országban, a termelőmunka minden területén dolgozók áldozzák fel szabad idejüket, hogy a testület kötelességében munkásörsként szolgálják a hazát.

A Pécs városi-járás Landler Jenő munkásörszázalaj harmadik századát vállalatunk dolgozói alkotják. A zászlóalj a közelmúltban harcászati és lögyakorlatot tartott. A személyi állomány ismételt bizonyította kiváló felkészültségét. A gyakorlatok eredményes végrehajtása egész éves komoly felkészülés gyümölcse. Idén első ízben hajtottak végre raj kötelekben lögyakorlatot. Feladatuk nagy csoportos, különböző távolságban mozgó és felbukkanó célok leküzdése volt a rajparancsnok tűzvezetésével. Az egész állomány fegyelmezetten és lelkesen hajtottá végre a lögyakorlatot és kiváló felkészültségről tett tanúbizonyságot. A rendkívül nehéz terepen, éjjel megtartott harcászati nem mindennapi próbára tette a személyi állományt. Becsületes helytállásuk eredményeként a harcászati elemek sikeres végrehajtása mellett tovább erősödött a kollektívák egysége.

A munkásörtség az a fegyveres testület, ahol három generáció együtt szolgál. Vállalatunknál évről évre többen kérik állománybavételüket, mint ahányan a kiképzését biztosítani tudják. Valamennyi munkásör pártmegbízásának tesz eleget a szolgálati és kiképzési feladatok végrehajtásával.

De nemcsak fegyverrel a kézben állnak helyt. Egytől egyig élen járók a politikai, társadalmi munkában éppúgy, mint a termelésben. A munkásörsnél öt év az alapszolgálat. A leszerelők és a tartalékállományba vonulók helyére újak lépnek. Legtöbbször arról a területről, ahonnan távoznak az idősebbek. A fiatalok többsége az Ifjú Gárdánál töltött évek után a munkásörsnél folytatja a megkezdett fegyveres szolgálatot.

A munkásörök évente nyolc-tíz napot távol töltenek a családtól. A szolgálat és a kiképzés háromnegyede szombatra és vasárnapra esik. Sokat jelent számukra a család támogatása, a felcség és a gyerekek megértő hozzáállása. Nagy részük van abban, hogy a munkásörök odaadó, lelkes, fegyelmezett magatartással tesznek eleget vállalat kötelességüknek.

A vállalat és az üzemek párt- és gazdasági vezetése minden támogatást megad ahhoz, hogy munkásörök mind magasabb szintre emeljék harcászati képességüket és mindenkor készen álljanak az ország fegyveres megvédésére.

NÓGRÁDI GÁBOR

Szolgálat szélben, esőben, hóban

Nagy értékek őrzését bízták ránk

Negyed hatkor még álmosító a reggel. Az egyenruhás emberek azonban frissen, katonás lépésekkel haladnak az EDU iroda-épülete előtt. Beszélgetnek. Az otthoni eseményekről, a szomszéd jó boráról, s arról, hogy ismét elszaladt egy év, mert a gyerekek megint iskolába járnak. De pár méteren át jut még idő a legfrissebb bel- és külpolitikai események rövidke megbeszélésére is.

Az őrszobához érve a kötetlen beszélgetés megszakad. A polgári fegyveres őrség tagjai huszonegy óras szolgálatukra megérkeztek. Az ajtó nyitásával, a személyes gondok és örömhöz a szabadba rekednek. A folyosón az őrség parancsnoka, T. Kovács János fogadja a váltást. Papp László, Bosnyák Sándor, Korom Lajos, Csósz András és Bajnai Ernő örök feszes vigyázatban, egyenként szolgálatra jelentkeznek.

Nincs feleslegesen elhangzott szó, sem mozdulat. A fegyverem itt mindennapos. Az őrszoba meg pár négyzetméterre zsugorított laktanya.

Míg a parancsnok a legfontosabbakat beszéli meg Czinczky Ferenc váltásparancsnokkal, a váltásra érkezett örök felkészülnek a szolgálatra. Háromnegyed hatkor eligazításra felsora-

Keller Gábor felvétele

koznak. A parancsnok ismerteti a napi szolgálati beosztást, s a feladatokat. Ellenőrzi a felszerelést, majd így szól:

— Elvtársak, van-e kérdésük, jelentenivalójuk?

— Nincs — summázza a csendet. — Az eligazítást befejeztem. Oszolj!

A négyes ór ezután engedélyt kér a szolgálat megkezdésére. Balra át, s a nyitott ablakon behalatszik ahogy lépései alatt meg-megcsikordul a kaviccsos út. Hat óra van.

Negyed órával később a járőrök géppisztolyosan sorakoznak, s az előlálló engedélyt kér a járőrszolgálat megkezdéséhez.

— Engedélyezem — szól a parancsnok.

A készenléti szolgálatra beosztott Korom Lajos őrel a szolgálati helyiségben beszélgetünk.

— A huszonegy óras szolgálat nem fárasztó?

— Van nehézsége, de szép oldala is. Ugy érzem, megtiszteltető harci feladatot látunk el. Nagy értékek őrzését bízzák ránk, s ez velünk szembeni bizalmat jelent. Igyekszem feladatomat úgy ellátni, ahogy az meg van írva, ahogy azt megkövetelik.

— Tizenhat éve vagyok itt, s végzem munkámat, amit hivatásnak tartok. Társaim, előljáróim, s a vállalat sokat tett értem. Itt váltam emberré, kaptam lakást, s végezhettem el a nyolc osztályt. Mindent a fegyveres őrségnek köszönhetek.

Négy órával később a járőrszolgálatból, készenléti szolgálatba jövő Papp László és Csósz András öröket kérdeztük.

— Hogyan telt el a járőrözésük?

— Könnyen, mert az idő ragyogó — mondják szinte egyszerre.

— Igazi ellenségünk az időjárás — válaszol Papp László —, mert a szolgálat szélben, esőben és hóban nehéz. A kötött őrhely sem kellemes. Ott nincs mozgás, egyhelyben toporgunk. Nehéz pálya a miénk, itt nem kolbászból fonják a kerítést.

A polgári fegyveres őrség feladata: az objektumok védelme, belső rend-dalmi tulajdon őrzése, a pénz- és koncentrátumszállítványok biztosítása. Mindezt huszonegy óras munkarendben, szabad szombatok és ünnepnapok nélkül, becsületes helytállással végzik.

A széksorok egyik fele csaknem megtelt

Egy hónapban egyszer munkásakadémia

Az üzemekben kifüggesztett plakátok már augusztus végén felhívták a figyelmet arra, hogy szeptember első és második csütörtökén újra lesz munkásakadémia. Az üzemi hangosíradókból is megtudhattuk, hogy a nyári szünetnek vége. Nincs ebben semmi különös, régóta így van ez. A munkásakadémia vállalatunknál mindig megfelelő propagandát kapott. Az előadásoknak továbbra is a Ságvári Endre Művelődési Ház nagyterme ad helyet. El is mentem ide szeptember hatodikán, annál is inkább, mert Till Tamás külpolitikai tájékoztatójára nagyon kíváncsi voltam. Meg voltam győződve arról, hogy rengetegen jönnek majd el az előadásra. Nem így történt. Négy óra előtt két perccel, amikor benéztem a nagyterem ajtaján, csupán öt-hat ember ücsörgött ott. Seba, jönnek még buszok az üzemekből.

Az előtér büféjében egyre többen lettünk. Jölesett a jéghideg Pepsi, csak hamutartó nem volt. Az összeset bevitték a nagyterembe. Negyed öt tájban már voltunk annyian, hogy el lehetett kezdeni az előadást. Bevonultunk. Mindenki helyet foglalt. A széksorok egyik fele csaknem megtelt. De hogyan! Libasorba foglaltak helyet az érdeklődők, így még a huszonötödik sorba is jutottak. Nem hittem a szememnek. Széksor alig maradt üresen, pedig nem voltunk harmincan sem. Horváth Jenőné, a művelődési ház igazgatója mutatatta be az előadót, majd megkért minket, hogy az első sorokat töltsük fel. Szerencsére ez is megtörtént. Így az előadónak nem kellett rekedtre ordítania magát. Persze kérdés, hogy mi lett volna,

ha a terem megtelik. Egy mikrofon azért elkelne ide.

Az előadás közben az arcokat figyelem. Érdeklődve hallgatják Till Tamás valóban élvezetes, érdekes tájékoztatóját. Ugy fél óra múlva már egyeseknél lankad a figyelem. Egy-egy fej előrebillen. Nem azért, mert nem érdekli őket, nem azért, mert unalmas az előadás, hanem, mert fáradtak. Ők azok, akik kiszállás után — bár éppoly fáradtak, mint a többiek — kifürödnek és egy hónapban egyszer eljönnek ide a munkásakadémiára. Hogy előadás közben elbóskolnak? Nos, a fáradt emberrel ilyen könnyen megtörténik.

Közben odaér hozzám a jelenléti ív. Mindenki aláírja. Vajon minek ez? Még húsz percig tart az előadás. Akik elaludtak, felébrednek. Aláírják, de nem megy el egy sem. Talán azért, mert oly kevesen vagyunk, hogy sajnálnak bennünket itthagyni. Maradnak, de mi lenne, ha mások ülnének itt. A kik csak azért jönnek be, hogy a jelenléti ívet aláírják, mert ez beleszámit a brigádvállalásba. Mármint a jelenléti íven a neve leellenőrizhető. Nem hinném, hogy a munkásakadémiának erre van szüksége.

Az előadó szaporábban beszél; integetnek neki, hogy hagyja abba. No, nem a hallgatóság. Az idő lejárt. Ötkor próbálni kezd a fúvószenekar. Pedig az előadás legérdekesebb és legaktuálisabb részénél tart.

Amikor távozunk, a kis előtér alig telik meg velünk. Csak abban „reménykedem”, hogy a munkásakadémia propagandája mégsem elég jó és ez valami tévedés, hogy csak ennyien voltunk.

N. G.

Egy óra a villanszerelőnél

Pucher József

A siltessapkát egy pocintéssel hátrább löki a fején, majd zsebeiben keresgélni kezd. A szakadozott cigarettás dobozból kiemel egy Symphoniát. Rágyújt. A földön fekvő elektromos kábel köteget arrébb teszi, majd oldalára fektet egy kétágú létrát, s így szól:

— Erre leülhetünk.
— Sokan mondják, hogy magának már íróasztalt is felajánlottak, de nem ment. Igaz ez?

— Íróasztalt? — kérdez vissza tűnődve, nem nekem szánva a kimondott szót. — Nem is egyszer szóltak, hogy elmehetnék elektrikusnak, de én ezen komolyan sohasem törtem a fejemet. Azt nem nekem találták ki. Meg hát a fiúkkal is már nagyon régóta együtt vagyunk. Arról nem is szólván, hogy a villanszerelésben gondolkodni is kell. Itt el lehet mélyülni a munkában. Minden mozdulatnak szerepe van. Rádadásul ma már szép modern kapcsolók, műszerek és szerelvények könnyítik a munkákat. Ezeket aztán jóleső érzéssel mustrálgatja a szerelő, ha már bekötötte. De tudja, hogy van ez? Minden ember a saját háza táját dicséri.

— Tehát, nem bánta meg, hogy villanszerelő lett?

— Nézze, miniszterelnök nem valószínű, hogy lettem volna. Akkor, amikor tanultam a szakmát, ez menő foglalkozásnak számított. Én ez lettem, de különben sem ugrálhattam. A 100-as Iparitanuló Intézetben, egyszéruen itt volt csak hely. De azért jó szakik keze alatt tanultam ki a szakmát, s az akkor plusz lökést adott. Az eltelt évtizedek alatt aztán összennytem a kombinált fogóval.

— A vállalathoz kerülése óta azonos villanszerelő munkákat végez?

— A, dehogyan. A kezdeti és a mostani munkáim szinte össze sem hasonlíthatók. Ahogyan a vállalat, s ezen belül a Szolgáltató üzem villamos üzemegységére terebélyesedett, valahogy úgy sajátítottam el igazából én is a szakmát. A vállalathoz 1954 augusztusában kerültem, ügyeletes villanszerelő lettem. Talán vice volt az egész, mert valójában gépkezelő voltam. Többen voltunk így akkor villanszerelők. Az I. sz. bányüzemmel szemben az út túlsó oldalán két fúrótorony állt és két kutatóakna. A fúrótoronyoknál végeztünk villanszerelő munkákat, míg a kutatóaknákban a két villát kezeltük. Szóval, hol itt voltunk, hol meg ott. Aztán 1955. november 11-én bevonultam katonának. Amikor két évvel később leszereltem, s visszajöttem régi helyemre, úgy tűnt, hogy eltévedtem. Az eltelt időszak alatt ugyanis felépült az egyes üzem és a főműhelynél is komoly vil-

lamos műhely épült. A Szolgáltató üzem villanszerelőinek életében, s munkájában komoly változást az jelentett, amikor három csoportra vált az üzemegység. A trafósokra, a tmk-sokra és miránk, az építőcsoportra. Azóta minden villanszerelő szakosodni tudott.

— Jó szakembernek tartják. Tudja ezt?

— Már mondtam, szeretem a munkámat, meg érdekel is. Ezért aztán, amikor lehetett, megszereltem a nagyfeszültségű kábel-szerelői, a telepkezelői (ez elektrikus munkakör betöltésére jogosít) és az ív- és lánghegesztő papírokat. Persze az is igaz, volt amire azért volt szükségem, mert már sokat bosszankodtam.

— Ezt hogy érti?

— Régebben sűrűn akadtak olyan munkáink, amikor az alumínium kábel kötéseit hegeszteni kellett. Ilyenkor mindig várni és könyörögni kellett egy hegesztőnek, hogy ugyan már csinálj meg. Most már én is tudok hegeszteni. Magamat meg nem kérlelem. A telepkezelői papírt azért szereltem meg, mert szerettem volna önálló villanszerelővé válni. Ez azt jelenti, hogy azon a munkaterületen, ahol a szerelő dolgozik, e papír nélkül nem végezhet kapcsolást, szabadosabban, csakis telepkezelő áramtanfolyóval, illetve helyezheti áram alá a munkaterületet. A nagyfeszültségű kábel-szerelést viszont tényleg azért tanultam meg, mert érdekelt.

— Ugy tudom, az V. sz. bányász üzem 6 kV-os kábel bekötését önök végezték; ehhez viszont nagyfeszültségű...

— Igen, igen — szól közbe —, ne folytassa. Erre tényleg nem gondoltam. Meglehet, ha Horváth Imre társammal annak idején ezt a rokonszámomat nem sajátítottuk el, más végezte volna e beruházó munkát.

— Ezek szerint a szakmai érdeklődés a bosszúság vezette továbbképzése az üzemekkel is találkoztak?

— Meglehet, de ezt mástól kérdezze. Különben is a mi csoportunkban egy szerelő nem villanszerelő. Itt csoportmunkáról lehet beszélni, mert hiába van nekem akárhány papírom, a bányász üzemek felsővezetőit, az aknábekeket és minden villamos munkát mi, hatan szerelünk.

V.—T.

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Gelsz Ferenc
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizethető a szakszervezeti bizalmiaknál
Előfizetési díj egy évre
36 forint
Ny-823-4

A legfontosabbról, a munkáról beszélgetnek

Összefogás, jó kollektív szellem

A sártól ragadós vaslét-rán megindulunk felfelé. Gumicsizmánk a fokokon meg-megcsúszik, s a talpukról leváló sárdarab az alul jövő kobakján málik szét. A vállunkon átvett hímálózó fejlámpa fényénél alig látunk. A tizenöt méteres feltörés sötét. Előttem az üzemvezető halad. Egy gyors mozdulat, s kilép a fejbe. Magabiztosan, minden kapaszkodót nélkülözve megindul az egyes kamrán felfelé. A talaj pedig csúszik. A vizes kövek minden lépésnél egymást odébb lökve gurulnak lefelé. Az üzemvezetőt figyelem. Ez az első hivatalból történő bányajárása.

Az 1975-ös év közepe táján találkoztam először vele a IV. sz. bányauzemben. A pártbizottság titkára volt. Pár évvel később, 1978. január 1-én már a Központban szorítottunk kezét a boldog új év ürügyén. A vállalati pártbizottságra került gazdaságpolitikai tanácsadónak. A 29. bányásznapon Bujtor Béla, mint üzemvezető köszöntötte a II. sz. bányauzem dolgozóit.

Most a 39-es fejtési csapat Koholák Sándor csapatvezetővel ráz kezét. Több ez bemutatkozásnál. Ismerkednek. Az új üzemvezető, s a régi vajúr. A legfontosabbról, a munkáról beszélgetnek. Milyen a közéletviszony, milyen az anyagellátás? Lehetne jobb is. Egyikük kérdezi, másikuk ugyanezt kijelentő módban mondja. Németh Illés és Szilágyi Gyula vajúrók is elmondják észrevételeiket az üzemvezetőnek. Ő a lehetőségekhez mérten ígér, de becsületes munkát is kér. Az 1-es fejtési csapaton Kerényi József csapatvezetővel beszél meg a feladatokat.

A K-2-es vágatban a 93-as csapat munkahelye felé tartva arról kérdezem az üzemvezetőt, hogy jelent-e számára mást ez a bányajárás, mint az eddigiek.

Már hogyan. Igaz, úgy mint bánya nem, de beosztásomnál fogva most egészen más szemmel figyelek mint eddig. A bánya különben nem új nekem. Nem ez a kettős, hanem úgy általában. Bányász volt az apám, bányatelepen nőttem fel s jómagam is, már tizenöt évesen csillás voltam az ajkai szénbányában. Később aztán segédvájárként dolgoztam. Arra a papírra

legalább olyan büszke vagyok, mint a diplomámra.

Közel húsz évig voltam, először az I. sz. bányauzem, majd a IV. sz. bányauzem vezető geofizikusa. Csodálkoztak is sokan, amikor annyi év után egyszer csak pártmunkás lettem. Most ugyan így csóválták a fejüket, hogy visszatértem a pályára.

A fejtésben Szabó Gyula csapatvezető fogadja az üzemvezetőt. A legfontosabbak után a keresetre terelődik a beszélgetés.

Az bizony gyenge, kettőszázharminc forint — mondja a csapatvezető —, ennyit a napszinten is sokan megkeresnek. Kevés a pénzünk.

Ez így nem helyes — mondja az üzemvezető —, mert csak át nem vett, vagy rosszul átvett munkát lehet reklamálni. Mindig a munka alapján fizetik az ellenértéket. A körlet egyébként nem teljesítette a tervét, s így a többi csapat borítékja is vékonyabb. Tudom, ez magukat nem nyugtatja meg.

Aztán a helyszínen intézkedik Glass Zoltán körletvezető-helyettes felé, hogy a csapatvezetővel együtt nézzék meg, nem csúszott-e műhiba az elszámolásba.

Az akna felé tartva az üzemvezető a holnap feladatairól így beszél:

Néhány éven belül leáll ez az üzem. Addig is folyamatosan rá kell „hangolnunk” az embereket az V-ös üzem, más körülményekre. A nehezebb körülményekre, a nagyobb méretekre, szelvényekre, az emelt szintű feladatokra. Ma még itt termelünk, de aztán majd egyik napról a másikra az új bányában. Az átállást, a költözködést zökkenők nélkül kell majd megoldani. Ehhez is, de addig is mindenkinek a tisztességes, becsületes munkájára szükség van. Ha valaha volt szükség összefogásra, kollektív szellemre, akkor most nagy szükség lesz rá! Vezetési stílus? Elvem az, hogy egyéni felelősséggel kell vezetni, de egyedül vezetni felelőtlenység. Én maximálisan a kollektívára kívánok támaszkodni. Lábán elvtárs, az elődöm, nagy feladatokat oldott meg e kollektívával együtt, és igen őszinte emberi kapcsolatokat épített ki. Így tudtam, hová jövőök, és mit vállalok.

Veress Tamás

Minőségről és büszkeségről

A minőségi munka követelményrendszere régen honos a bányákban. Helyi-lyel-közzel simán közlekednek a kasok az aknában kijelölt kényszerpályájukon, ha félvágatszelvényű résen is, de végig látunk az egyenes vágatainkon, a néha ökör csinálta vasúti pályákon ritka kivétellel harapja ketté a nyelvét a mozdonyvezető, már ritkán telepítik „széljárásba” az ácsolatokat, a pillérezést megirigyelhetné a fészket rakó gólya is, s az elszegényítés is csak olyan mérvű, hogy ellensúlyozza anyagi gazdagságunkat. Egyszóval régen megkezdtek a minőségi munkát végezteni és végezni. De valahogy nem sikerült szőrösszívűen a minőséget utasításnak következtesen és mindig érvényt szerezni, és a „jól van ez így” beletörődésével hagytuk magunk után a hibákat és a rosszat. A biztonsági utasítás az

más. Azt be kellett és be kell tartani mindig, mert jön a biztonsági mérnök, vagy a KBF és oda a prémium, ha van. Ha nincs, valami más bánja meg a pénztárcánk rejtett zugából. De maradjunk a minőség-nél. A minap raporton egy eléggé kifogásolható vágatelágazás volt a minőségi munka vitalapja. Jól mondom, vitalapja, mert a Munkavégző is és az Irányító is bizonyította a saját igazát. A bizonyítás olyan erővel történt, hogy „visszaadom az oklevelem, ha nem jó az amit én csináltam” kijelentés is elhangzott. Erre azért nincs szükség, de örülök, hogy elhangzott. Örülök, mert jelzi azt, odafigyelünk a munkánkra és „a piacról élünk” mennyiségi kényszer mellett kezd megjelenni a minőségi követelménynek „ezt én csináltam” büszkesége is.

Kukai András

Jobban oda kell figyelniük a munkánkra

(Folytatás az 1. oldalról)

még lenne mivel megtölteni pár csillét. De nincsen aki a feltörés alá hozza. Ott hagyhatnánk ugyan a másik szaknak, hadd bajlódjon ő az ércel, de mi ezt nem szívesen tesszük. Nos, ilyenkor Feri bácsi, a robbantómesterünk segít. Felül a mozdonyra, s hozza a csilléket. Ez pedig neki nem kötelessége. Az ország mai gazdasági helyzetében, úgy gondoljuk, nekünk is jobban oda kell figyelniük a munkánkra.

Ma már szép hagyományai vannak a szocialista munkaversenynek, jóllehet, most a XII. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának közelegő 35. évfordulója tiszteletére indított munkaverseny felajánlásokról beszélünk, s jó érzés, hogy a „hagyományokat” munkánkkal mi is öregbíthetjük.

Mi is igyekszünk felélrőfolni a százaléket — folytatta a gondolatot Barota László, a 36-os csapat vezetője —, még ha

tudjuk is, hogy a mennyiség fontos, de nem minden áron. Az elért 117 százalékkal elégedetlenek vagyunk. Ezt még egyszakos vágathajtó csapatként értük el. De, úgy gondoljuk, több van bennünk. Most a csapat hagyományos módon feltöréshajtást végez. Nehéz helyzetben vagyunk, hiszen ilyen munkát nem végeztünk. Így nem tudjuk hogyan alakul a munkaversenyben a helytállásunk, de az elért eredményünket szeretnénk növelni.

Ha egy csapat felajánlást tesz — mondotta Szabó János, a 29-es csapat csillése —, akkor azt már becsületből is teljesíteni kell. Három hónapja vagyok a csapaton, előtte tartalékban voltam, így nincsenek tapasztalataim a munkaversenyben történő helytállásról. Azt azért így is tudom, hogy a becsületes munka, a jó verseny-szellem, a százaléknövekedésen túl a borítékot is vastagítja.

V. T.

Ősi mesterség:

AZ ÁCS

A műhely előtt hosszú fagerendák, főliával letakarva. Odébb, máglyába rakva, nyárfapadlók száradnak a napon. Az ajtó előtt, öreg csillében az összegyűjtött forgács. Bent fűlsértő zajjal egy gép sívít.

A böller — több atmoszférás sűrítettlevegős nyomással — marja bele a vastag fúrót az egymásra rakott fenyődeszkákba.

Izsó Lászlót keresem — próbálom túlkialtani a gép sívítását.

A böllert két kézzel szorító ember felnéz, s kikapcsolja a fúrót.

Én lennék — szól, s nyújtja a kezét, majd a megfűrt deszkalapokra mutat.

Az aknák vezérléseihez készítünk alátéteket. De előre is dolgozunk,

A vezetőgerenda sérülésének, kopásának mértékét vizsgáljuk, de nem kerülheti el figyelmünket egyetlen meglazult csavar sem.

— Az ősi mesterséget szebbnek tartja?

Már hogyan. Ott a fantáziát jobban el lehet engedni. A bányában végzett ácsmunkáknál a szabályok, előírások a mérvadók, s nem az, hogy milyen az elképzelésem.

Amúgy, két egyforma telet még nem készítettem. Pedig hej, de sokat felépítettem az évtizedek során. S mennyit énekeltem. Tudja, az ácsoknak kötelező az ácsnótát megtanulni. Az egész brigád hangosan fújja. Ismeri? — s választ sem várva énekelni kezd: Túl a Tiszán fahoz készitünk alátéteket. ragnak az ácsok, ide hal-

lik a fejsze csattogásuk...

A II. sz. bányauzem két aknaácsa, Trencsényi János (balról) és Izsó László egy már elkészült légajtót erősítenek meg. Keller Gábor felvétele

mert nem tudhatjuk, hogy mikor mi és mennyi kell. Ott, az ajtó mellett, azokat a méter magas fenyőpadlókat pántoljuk mert a döntőkhöz kell csillemagásítani. Ez meg itt a 22. szintre készül, légajtónak — miközben magyaráz, kezze gyors egymásután szorítrozza a megmunkált anyagot.

A műhely közepén gépek, az egyik sarokban magas, zöldre festett prés, s amúgy mindenütt gerendák, padlók és deszkák. Szőrösen, vagy már megmunkálva a földre fektetve, vagy a falhoz támasztva. A falakon oklevelek, figyelmeztető feliratok, emléklapok, s helyenként egy-egy svéd magazinból kitépott, kimondottan férfiaknak szánt „látnivaló”. Alul, vagy felül nézetből egyaránt érdekes az aknaácsok műhelye.

A mesterség szerszámait sehol sem látom.

Á, ne is keresse. Mi nem dolgozunk ácsfejszével, pucolóbárdal, s kéziszekercével. Az aknaács nem kimondott ács. Mi itt nyolcan dolgozunk, s mindenkinek legalább két szakmája van. Megvan a vajúr papírunk és mellé egy faipari szakmai képzettségünk.

Ugy mondják, felelősségteljes a munkájuk. Sokak szerint nem mindennapi. Igaz ez?

Honnan nézzük? Ha az aknából, akkor igaz, legfontosabb feladatunk az aknák rendszeres, naponkénti vizsgálata. Ez a kas tetején „utazva” történik.

hát ez az, nem baj, ha hamis, de hangosan énekelniük viszont kötelező — mondja, s mosolyog.

Nézze csak — szól témát váltva, s a kezébe vesz egy bányászfejszét —, ezek nyelezésénél is figyelniük kell, nemcsak az aknában. A nyél méretre szabása igen fontos, mert a bányásznak ez jelenti a hatvan centiméteres méretet a vasút fektetésekor.

Szeretem a mesterséget, szeretek fával dolgozni. Az engedi magát formálni és mindennel lehet kombinálni. Betonnal, kövel, s nem olyan holt anyag, mint a vas. Huszonkét éve dolgozom itt a II. sz. bányauzemben, s többször rá kellett jönnöm, az ácsok ősi mondása az aknaácsok esetében is helytálló. Mert egy ács nem ács, két ács forgács és csak három ács egy ács.

Az órájára néz, majd elnézést kér. Dolgozni kezd. A félkész anyagot a szalagfűrészhez hordja és az ÁCS feliratú ceruzával bejelöli a méretet. Trencsényi János aknaács közben elkészült a satuba fogott fej-szenyél csiszolásával. Egy-másra néznek, s szinte egyszerre kérdezik: — Folytatjuk?

Szerszámot vesznek kezükbe, s a légajtó szegezéséhez látnak. Aztán egymást „túllicitálva” dalolják: ...erigy lányom kérdez meg az ácsot, ádecskért egy kötény forgácsot...

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A III. sz. bányászati dolgozókat az érdekli, hogy a nagy hideg védőétel-csomag árárt miért vonják le a betegálmányban vagy szabadságon levő dolgozóktól?

A kérdésre Juhász Károly, a vállalat munkafüggetlenség-vezetője válaszolt:

— A nagy védőétel ára 21 forint/nap, amit vállalatunknak naponként és szakonként kell megrendelnie és kifizetnie a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalatnál. Így fel nem használás esetén is költségként jelentkezik, amit csak úgy lehet elkerülni, hogy szabadság, betegség és egyéb távollét esetére a dolgozó nem igényelje a védőétel jegyet, illetve a távollét idejére az igényelt jegyet az arra vonatkozó utasítás szerinti időben leadja. Aki a leadást elmulasztja, annak a költséget meg kell térítenie.

2. A IV. sz. bányászati II. körlet pártalapszervezeténél azt vetették fel a párttagok, hogy a rakodógépek gyors elhasználódásából eredő időkiesés súlyosan érinti mind a körletet, mind az üzemet. Mi okozza a töréseket?

A kérdésre Vági József, a Szolgáltató Üzem főmérnöke és Sörös István, a vállalati gépészeti minőség ellenőre válaszolt:

Vági József: — A nagyüzemi tömbfejtesen a rakodógép kuplungtengely törése a gyakori. Mi csak eredeti, új szovjet kuplungtengelyt építettünk be, amint a törés után sem anyag, sem gyártási hibát nem találtunk. Az a véleményem, hogy a nevezett munkahelyen a gép igénybevétele lényegesen nagyobb mint másol, amikor az is hozzájárul, hogy ott vannak a nagy kövek is. Megjegyzem még, hogy a szobánforgó gépek leg-

gyengébb pontja éppen a kuplungtengely, amit mintegy biztosíték szerepet tölt be, mert ha a tengelyt erősítjük, olyan törések következhetnek be, amit nehezebb volna pótolni és még nagyobb állásidőt okozna.

Sörös István: — Egyetértek Vági József megállapításaival. Kiegészítem azzal, hogy a Szolgáltató Üzem javítási munkái minőségileg megfelelnek, meg kellene vizsgálni, hogy a rakodási technológián nem lehetne-e módosítani, hogy a gép kevésbé legyen igénybevéve. A gép elhasználódását növeli az is, hogy az utóbbi időben a sűrített levegő nyomása még csúcsfogyasztási időben is a maximális érték körül van.

3. Az EDÜ dolgozóit a következő kérdésekre kérnek választ. — A TŰZÉP miért számítja fel a szállítási költséget akkor is, ha a vásárló a téglát, cserepet a gyártelepről maga szállítja el? — Nem tudják, hogy évek óta a szűrővizsgálaton miért kell a „tepsibe” teküdni?

A kérdésekre Grádwohl Péter, a TŰZÉP gazdasági igazgatóhelyettese és Dr. Bank József, a vállalati egészségügyi szolgálat vezető főorvosa válaszolt:

Grádwohl Péter: — Ha a vásárló a téglát, cserepet a gyártelepen vásárolja és az elszállításról maga gondoskodik, szállítási költség nem számítható fel. A jövőben — ha ilyen eset előfordul, — kérem, hogy azt hitelredemli bizonyítással hozzám haladéktalanul jelentsék be.

Dr. Bank József: — A KÖJAL 1971. V. 9-én kelt 28/1971. sz. határozata alapján kell elvégezni a kérdések vizsgálatát az egészséget számláló készülékek.

Piaci árusok egymás között

Jól emlékszem, hogy egy esztendővel ezelőtt 6–8 forint között mozgott a görögdiinnye kilója. Pedig nem is volt olyan édes, mint ezen a nyáron. Az idén pedig — mindenekelőtt a gyermekek örömeire — már 2–3 forintért is ehetett mindenki annyit, amennyit kívánt sőt azon felül is. Igaz, hogy elszórt dinnyehéj sem volt annyi, mint az idén.

Hogy most is voltak „csóró” gyermekek, akik egy-egy dinnyét kértek? Voltak, s az idén kaptak is gyakran olyat, amit tavaly nem adtak volna oda ajándékba. Csak hogy néhány „östermelő” vagy „vizonteladó” nem azt tartotta, hogy nagy forgalom, kevés haszon, hanem fordítva, így aztán gyakran nyílt panaszra is az ajkuk. Még az is elhang-

zott, hogy jövőre ők már nem termelnek, a másik meg, hogy jövőre ugyan ő már nem árusít dinnyét. Majd vegyenek a ZÖLD-ÉRT-nél, ott „ingyen” adják. Lesz még ennek büjtése is!

Az elhangzottakat úgy időzítették, hogy a korábbi „kuncsaftok” is meghallják, s még szégyenkezzenek is, hogy olcsóbban vásárolnak paprikát, paradicsomot az „államban”, mint náluk.

Mindezeket pedig csak az nem érti meg, aki nem akarja. Tudni kell, hogy több az olyan ember, aki nem ellensége a pénznek. Mert nemcsak energiával lehet és kell is takarékoskodni a családoknak, hanem étellel is, mely ugyancsak mindennap szükséges.

Kiss József

Reflexió

Mindig szívesen olvasok olyan közérdekű irodalmat, amely mindnyájunk érdekében, a társadalmi tulajdon védelmében, a szocialista együttélés szabályainak betartása, környezetünk megóvása érdekében emel szót.

A Mecseki Ércbányász XVI. évfolyam 16. számában az 1979. augusztus 15-én Gácsai Mátyás „Mi az oka!” című írását olvastam.

Az írás a következőket tartalmazza: „Mások szemellettára sokszor büntetlenül tördelik szét egyesek a tereken elhelyezett padokat, tépik ki vagy török le a facsemetéket, a gyermekhomokozó betongyűrűjén verik szét az üres sörösüvegeket, a lámpaburákat, hogy könnyebben lehessen kiszedni az égőket, kiszedik a liftzárból a csavarokat, letördelik a lépcsőházakat díszítő, lakályosabbá tévő virágokat”. Az idézet részhez szeretném elmondani a véleményemet.

A garázdálkodók csele-

kedetei társadalmilag elítélendők, mert a társadalmi tulajdonban szándékosan kárt okoznak. Az ilyen emberi magatartás káros, a törvényeink büntetik. Ennek pedig csak úgy tudunk érvényt szerezni, egységesen fellépünk a károkozók ellen. Szűnjön meg a nemtörődomség, a közöny, mert ez sajnos még van... Ne csak beszéljünk róla, hogy láttuk, hogyan viselkedtek és mit követtek el, hanem cselekvően lépünk közbe. Ha mód van rá, bizonyítsák a történeteket, mert enélkül az elkövetőkkel szemben az illetékes hatóság megfelelő szankciókat nem tud alkalmazni. Szocialista törvényesség ezt egyébként is előírja. Azokra az állampolgároknak, akik a közrend, közbiztonság társadalmi tulajdon védelmében fellépnek, cselekszenek, nagyobb figyelmet kell fordítani, mert mindnyájan érdekelve vagyunk a közvagyon megóvásában.

Jeli József

Művelődjünk, Szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház októberi programjából

1-én 16,30 órakor: Természetes radioaktivitás barlangokban és a megfigyelések gyakorlati hasznosítása. Iraki utálmányok képekben. Előadó: Gáboros Miklós.

1-én 17 órakor: Hobby kiállítás ünnepélyes megnyitása, a pályázat értékelése, díjkiosztás. A kiállítás megtekinthető október 16-ig, vasárnap kivételével mindennap 15–20 óráig.

2-án 16 órakor: Természetvédelem Baranyában. TIT előadás.

3-án, 4-én és 5-én 9–18 óra: Szellőztetési ankét. Az OM-BKE Mecseki és Mecsekfaljai Csoportjának országos tanácskozása. A rendezvény első két napján szovjet, finn, NSZK és hazai szakemberek előadásai. A harmadik napon üzemlátogatás.

4-én, 5-én és 6-án: Országos vándorverseny. 4-én és 11-én: 16 órakor: Munkásakadémia. Családjog, a válás emberi és jogi következményei. TIT előadás.

4-én 17 órakor: Szocialista brigád klubest (Kisérleti kutatási és automatizálási üzem)

Munka és művelődés konzultáció.

8-án 16 órakor: Információ-árdat és korszerű műveltség. (Munka és művelődés) Schenk János.

8-án 17 órakor: Munkásszálló. Kerekasztal-beszélgetés a szálló lakóival a IV. sz. bányászati társadalmi és gazdasági vezetőivel.

8-án 18 órakor: Fergetes. Az örökös Kiváló együttes címmel és a Szocialista Kultúráért jelvényt kintüntetett Tatabányai Bányász tánc-együttes műsora.

9-én 17 órakor: A rádióklub működésének 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség, a rádióklub kiállításának megnyitásával.

10-én 17 órakor: Nyugdíjas klub: Öröklés, örökösödés címmel előadás. Előadó: Dr. Miks Antal.

11-én 15,30 órakor: Szocialista brigád klubest (EDÜ). Vetélkedő. Európa állatkertjei — vetített képek előadás.

12-én 17 órakor: Szocialista brigád klubest (IV. sz. bányászati üzem) Munka és művelődés konzultáció.

15-én 16 órakor: Tudás és magatartás — TIT előadás. Munka és művelődés.

15-én 18 órakor: BODOR SÓ. Száz perc kacagás. Revükabaré 18 éven feülieknek!

Brazília közelebről

(2.)

A MECSUP II. szerződés keretén belül hazánk 20 millió dollárért szállít oktatási berendezéseket Brazíliának, és újabb szerződések is várhatók. Ezért volt fontos az, hogy műszereink kedvező benyomást tegyenek a szakemberekre. Hat napon keresztül folyt az átadás-átvétel, demonstráció és képzés. Elmondhatom, üzemünk műszerei sikert arattak! Várható újabb megrendelés is, hasonló értékben.

Az egyetemre egyébként kevesen járnak, egy-egy évfolyam 30–40 főből áll. Csak kevesen járnak buszszal, a gazdag apuka autót vesz. Az oktatás közvetlenebb mint itthon, a csoportos oktatás állandó kontrollt jelent, a színvonal mégis alacsonyabb, mint egyetemünkön.

Az egyetemen étterem is van, ám az európai gyomor a brazil ételeket nehezen bírja, mindent át-hat a tengeri állatok és a marhafaggyú szaga. A disznóhús extra eledel!

Esti sétán tapasztaltam, hogy itt nem ürlönek ki az utcák este, sőt a déli zárás után — nem lehet délben az utcára menni olyan a hőség — minden feléled. Oscar Neulmeyer építésznek köszönhető, az összes város sétálóutcája, járdái azonos fekete-fehérvörös márványkockákból vannak kirakva. Az 5x5 cm-es négyzetek szép, modern mintákban, végtelen változatos ábrákat alakítanak. A boltok az utcákra nyílnak, nincs ajtó, illetve olyan széles, mint maga az üzlet. A vevőket becsalogatják, ha tudják, igen erőszakosak az eladók. Mindent lehet kapni, az antik holmiktól az ultramodernig, szépeket is, de giccses is. A Hi-Fi boltok elé kitett jó minőségű hangszórókból dübörög a tam-tam dob, a szamba mindenütt szól. Európai stílus itt nincs, angolszász zenét lehet még sokat hallani, de mindenek felett a szamba! A szállókban színes tévé, a programok közt sok a zenés műsor, a szamba-show.

Az egyetemen befejezve a munkát az egyik professzor elvitt az óceán partjára. A vakító homok, tiszta kék víz, a hullámzás nagyon lenyűgöző volt. Másnap készülődés, csomagolás, utazás ismét. Fájó szívvel hagytam el ezt a kedves kisvárost, ahol sajnos akkor volt jó idő, amikor dolgozni kellett, de ahol tisztaság, csönd, gyönyörű növények és kedves emberek tették kellemessé a napokat.

Megnyugodva, hogy műszereink rendben működnek, szabadidőmben kirándultam, Butantában a kigyófarmot néztem meg. Ez a világ legnagyobb széktermelő helye. A farm az egyetem része, nagyon szép, gondozott park veszi körül. Újabb utazás, még húsz kilométer az Embu nevű faluig. Ez olyan falu, ahol kézművesek élnek, egy-egy ház kiállítóterem is. Vásárolni lehet nehéz, vastag fából faragott bútorokat és kerámiákat, kovacsoltvas tárgyakat őrzök

e faluból, sajnos csak színes diákon.

A csodálatos Rio de Janeiroba is eljutottam. A világ csodájaként emlegetik, Forróság, hőség, itt mindig meleg van. Egész évben lehet strandolni, most ősz végén „csak” 30 C° a hőmérséklet. Nyáron — decemberben, januárban — eléri a 40 C°-ot is, 90–95 százalék páratartalom mellett. A külkereskedelmi képviselő egyik munkatársa elvisz a szállóba. Az ablak az óceánra néz, a nap süt, átöltözöm, futás a hullámok közé. A víz kellemes 22–24 C° hőmérsékletű, egy nagy hullám következtében megtudtam, hogy nagyon sós. A parttól 10–20 méterre lehet bemenni, tovább veszélyes, volt akit bevitt a víz. Kéthárom méteres hullámok dobálnak fel-le, hullámlavasok igyekeznek megmaradni kis siklójukon. Az óceán nagy hullámokat produkál, pedig szélcsend van, a víz szétporlad. A strandon végig ez a vízközlébe.

Másnap irány a Cukorsüveg. A hatalmas, 300 méter magas bazaltsziklára függővasút visz fel. Több ilyen csúcs magaslik a vízből, a legszebb kilátás a Cukorsüvegről nyílik. Meglepő, de a 3 milliós Rio nagy része beolvad a hegyek közé, a város felett — egészen a Krisztus szoborig — sárgásbarna smog hömpölyög, lassan ömlik az óceán felé. Ezt nem hittem volna, de a rengeteg autó megteszi hatását. A bazaltszikla csúcsán bazár, büfé, zene. Fényképezőgépek, filmfelvevők dolgoznak, mindenki megszádul a csodálatos látványtól.

A következő nap a Krisztus szoborhoz mentünk. A szobor modern, szinte stilizált, bár arcvonásai igen kifejezőek, lenyűgöző alkotás. A Tijuca erdő vesz körül, amikor lefelé megállunk. Most látom, milyen az őserdő egészen közelről. Nem lehet az útról lelépni olyan sűrű, a magas pálmák, az indák szövvénye és a dús aljnövényzet áthatolhatatlan, még a szemnek is.

Délután már csomagolhatok, este indulás. A nemzeti repülőtéren ellenőrzés, szinte hihetetlen, egy képernyőn látom, hol voltam, az összes személyi adatom előjön. Minden O. K., mehetek, a DC—10 ismét elkábt. Az egyenlítő felett friss rántotta, az órát előre kell állítani, 8 óra repülés után Lisszabont látom, leszállunk fél órára, majd irány Frankfurt. A leszállás után nagy taps, olyan tökéletesen manőverezett a gép. Még 15 perc van a Budapestre induló járatig, ezért előbb engednek kiszállni az óriásgépből. Nagy sebességgel haladok, futok a mozgójárdán, így a reptér túlsó végében váró gépet előrem. Egy óra múlva Ferihegyen keresem a csomagom, hiába, az lemaradt. Másnap érkeztem Pécsre, fáradtan, de élményekben gazdagon, Brazíliából, az ellentétek országából.

Várhegyi István

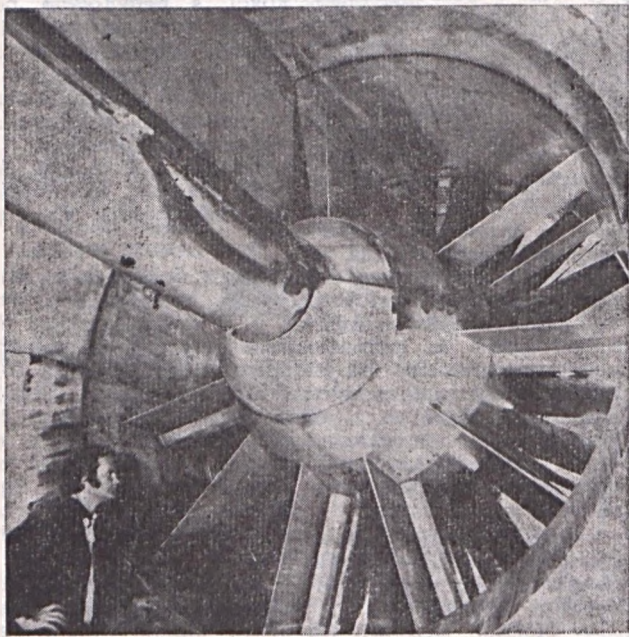
Színházi előzetes

Ebben a szezonban október 5-én nyit a Pécsi Nemzeti Színház. Shakespeare: Ahow tetszik című vígjátéka kerül színpadra. A lírai történet sok-sok kacagató szituációjával, jó szórakozást ígér. Az előadás rendezője Korter László.

Másnap, október 6-án ugyancsak a nagyszínházban lesz a premierje Kálmán Imre: Csárdáskirálynő című operettjének. Bár-mikor és bármely színház tűzte műsorára, nagy sikert aratott vele. A siker bizonyára most sem marad el, annál is inkább, mert a darab szinte valamennyi dalbetéte sláger. Az előadás vendégrendezője: Kazán István.

Épp hetvenöt éve mutat-ták be először a milánói Scalában Puccini: Pillangókisasszony című operáját. A kis japán géza szomorú története és a nagyszerű muzsika azóta bejárta a világot. Közel tíz év után ismét láthatjuk a pécsi operatársulat előadásában. Bemutató október 26-án.

Ibsen: A tenger asszonya című színművét a Kamarszínházban láthatja majd a közönség. Akik az idén szerződtek a Pécsi Nemzeti Színházba, csaknem valamennyien játszanak a darabban. Az előadást Szikora János rendezi. Bemutató: október 27-én.

Az ember szinte eltörpül a hatalmas méretű gépi berendezés mellett. Felvételünk az épülő V. sz. bányászati légaknájának szívó ventilátorában készült. Keller Gábor felvétele

Vállalatunknál szervezik az országos vajúr-vetélkedőt

Gyakorlati verseny a II. sz. bányauzemben.
Kiss László felvétele

Szeptember elején a Mecseki Ércbányászati Vállalat KISZ-bizottsága szervezésében került megrendezésre a vállalati szintű vajúr-vetélkedő. Az üzemi versenyeken legjobban szerepelt 18 vajúr mérhette össze tudását, hogy eldöntse kik lesznek azok, akik október ötödikén és hatodikán vállalatunkat képviselik az országos vajúr-vetélkedőn. Az idei vállalati vetélkedő első napján — mint az már hagyományává vált — rendezték a gyakorlati versenyt. A II. sz. bányauzem hat munkahelyén nem kellett aggódni, hogy meglesz-e a ciklus. A néhány perccel a leszállás előtt sorsolt csapatok tagjai, bár más-más bányauzemben dolgoznak, olyan összeszokott brigádok benyomását keltették, mintha már húsz éve ismernek egymást. Pedig többségük olyan fiatal, hogy két évtizede még aligha járt iskolába. A gyakorlati versenyt a végzett teljesítmény és a biztonági előírások betartása alapján pontozták. Az első napon valamennyi csapat alaposan kitért magáért. Így az élen állók és az utolsók között minimális különbség alakult ki. A verseny második napján a Központ tanácstermében a vetélkedő elméleti részét bonyolították le. Itt a versenyzők szakmai és politikai ismereteikről tettek tanúbizonyságot. Szoros, izgalmas küzdelemben dönt el, hogy kik képviselik vállalatunkat az országos vajúr-vetélkedőn. A verseny győztese Kovács István, a III. sz. bányauzem vajúra lett. Második Deák László, IV. sz. bányauzem. A harmadik Kalina János lett, aki ugyancsak Petőcön dolgozik. Ők hárman alkotják majd a MÉV csapatát az országos Ki minek mestere vajúr-versenyen. A csapat tartaléka Pokorádi Gábor, a II. sz. bányauzem dolgozója lesz, aki itt a negyedik helyen végzett.

A verseny után kerestük fel a MÉV KISZ-bizottságán azt az apparátust, amely éppen az országos vajúr-vetélkedő forgatókönyvét állította össze. Mint ismeretes, ezt a versenyt az idén vállalatunknál rendezik. A NIM Ifjúsági bizottsága, a KISZ Köznonti Bizottsága és a BDSZ szervezésében másodszer kerül sor a Ki minek mestere vajúr-vetélkedő lebonyolítására. Most első ízben nemcsak elméleti, hanem gyakorlati verseny is lesz.

Klobucsár József, a szervező bizottság tagja nyilatkozott az előkészületekről. — Az ország valamennyi mélyművelésű bányavállalata elindítja versenyét. Így összesen tizenhá-

rom háromfős csapat indul. A gyakorlati versenyt október 5-én a IV. sz. bányauzemben rendezzük. Mivel az ország különböző pontjain más-más helyi sajátosságokat kell figyelembe venni, a bányaművelés terén olyan gyakorlati feladatokat adunk a versenyzőknek, amelynek elvégzésére mindenhol szükség van. Lesz vágaton szintadás, szintellenőrzés, ideiglenes vasútfektetés és háromrészes TH-ácsolat irány és kanyar szerinti beépítése. De meg kell oldaniuk a versenyzőknek a robbantási technológiai előírások betartásával imitált robbantási feladatokat is. Így tulajdonképpen a gyakorlati vetélkedőnél is az elméleti ismeretek alkalmazása lesz a döntő. Feladatuk lesz még a versenyzőknek imitált baleset utáni elsősegélynyújtás és az ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele. Amíg a munkahelyre eljutnak, addig a bejárású útvonalon fellelhető biztonságtechnikai hiányosságokat kell feltárniuk.

Az elméleti verseny szakmai kérdéseit a Vajúr Szakmunkásképző Intézet tananyagából és az ÁBSZ 3., 4. és 8. fejezetéből, valamint az ÁBEO ismeretekből válogattuk össze. — A politikai kérdések megválaszolásához a versenyzőknek ismerniük kell a KISZ 1979—1980-as akcióprogramját, a BDSZ törvényét, tájékozottnak kell lenniük az üzemi demokrácia és az ifjúságpolitika alapvető funkcióival. Persze lesznek aktuális kül- és belpolitikai kérdések is.

Ennyi mindent kell majd tudni a résztvevőknek. Bízunk abban, hogy a vállalatunkat képviselő versenyzők jól fognak szerepelni. Erre annál is inkább nyomós okunk van, mert a vállalati vajúr-vetélkedőt is az országos verseny tematikájának ismeretében rendeztük meg. Egyébként egyöntetű a vélemény a szakemberek körében, hogy valóban a legjobbak képviselnek majd bennünket a Ki minek mestere vajúr-vetélkedő országos döntőjén — mondotta végzetlenül Klobucsár József.

Nógrádi

Szakszervezeti bizalmiak vállalati vetélkedője

A Bányai Dolgozók Szakszervezete ez év januárjában meghirdetette a szakszervezeti bizalmiak II. országos vetélkedőjét.

A felhívást követően március, április, május hónapokban üzemi vetélkedőkre került sor, melyen az üzemi bizalmiak közül 371 fő vett részt. Közülük a legjobbak, 29-en képviselték az üzemeket a vállalati vetélkedőn szeptember 5-én a Ságvári Endre Művelődési Házban, ahol a bizalmiak közel négyórás versenyen adtak számot felkészültségükről.

A szakszervezeti és gazdasági munkával kapcsolatos kifejezések magyarázata, 13 plusz 1-es tó, a bizalmiak mindennapi munkájával összefüggő írásbeli és szóbeli kérdések, az MSZMP XI. és a BDSZ XXIII. kongresszusának határozataiból összeállított politikai kérdések alkották a vetélkedő témáit.

A vetélkedő győztese Privarics Sándorné (Szolgáltató üzem), második helyezette Sebessy László (Kísérleti kutató-

si és automatizálási üzem) lett. Papp Zoltán, Buzádi Györgyné és Kékedy Pálné a vetélkedő során azonos teljesítményt nyújtottak, a 3., 4., 5. helyezést a feltett pótkérdések alakították ki. A pénztalomban mellett mind az ötven novemberben a Szovjetunióban jutalomdíjjal vesznek részt. A 6., 7., 8., 9. helyezettet a vállalati szakszervezeti bizottság tárgyalásban részesítette. A bizalmi vetélkedősorozatot októberben az országos döntő zárja, melyen a vállalati vetélkedő első három helyezettje, Privarics Sándorné, Sebessy László és Papp Zoltán vesz részt.

Reméljük, az I. országos vetélkedőhöz hasonlóan a vállalatunkat képviselő bizalmiak ez alkalommal is jó eredményt érnek el, az üzemi és vállalati vetélkedők résztvevőinek pedig ez a vetélkedősorozat eredményesebbé teszi a szakszervezeti jogkörök gyakorlását.

DR. ROISZ ANDRÁSNE

Végre megjött Kati...

Hát, én még ilyen sokat nőre nem vártam még fiatal koromban sem, nem közel a negyvenhez! Azzal kezdődött, hogy jó propagandája lévén, beneveztem egy ilyen „síkítós” koncertre, ahol az előadók a Kati és a Kerek perec együttes volt.

Nem akartam felzaklatni a családom lelki nyugalmát azzal, hogy már jó előre bekonferálom mi a hétfő esti program, így amikor mindenki elvégezte a napi ráeső elfoglaltságát, bejelentettem, hogy most pedig a család koncertet megy látogatni.

Nekem már messziről gyanús volt az egész, mert ahogy közeledtünk a művelődési ház felé, egy nagy sárga autó csak úgy öntötte magából a különböző zenei felszereléseket, a kezdésig viszont már csak 15 perc volt vissza. Majd csak lesz valahogy, ma már a gyorsaság nem bosszorkányság — gondoltam magamban. Végül, mikor már a vendégek lába úgy kezdett remegni — a sok ácsorgástól —, mint a vadászoktól, mikor nyulat lát — beengedtek bennünket.

Az előadás azonban még mindig nem kezdődött, mert az első hangerő próbánál kiderült, hogy a biztosíték nem bírja. Végül minden a helyére került és az este 6 órára kihirdetett előadás negyed 9-kor kezdődött meg úgy, hogy a fél 8-ra hirdetett előadás nézői is elfoglalták a helyüket, persze szétszóródva, hogy telinek lássák a terem. Az előadók sorra jöttek és mentek, a közönség meg egyre közönségesebben viselkedett, kihívva ezzel az előadó nemtetszését, Katiék is megjöttek elviselhetetlen hangerővel.

Azt hiszem, ennek az egész „akárminek” van egy-két megszívlelendő tanulsága. Ilyen kis terembe nem szabad ekkora felszereltségű együttest fogadni, az együttes, ha már elfogadja a meghívást, ne fél órával a kezdés előtt érkezzon meg, a művelődési ház vezetői, ha egyszerű műsort szerveznek, a jóérzésű vendégekre is gondoljanak és szervezzék meg, hogy azok a tizenévesek, akik az öregapjuk által eldobott pizzamaingben, meg a zsemlefoltos biklában (alsósoknya) jelennek meg, ne keltsenek felháborodást azzal, hogy az előadóteremben az előadás alatt úgy pöfékelnek, mint egy 424-es.

Az egész huza-vonának szerintem, a kicsik örültek, mert elhúzódtott számukra a pizzamaosztás.

Timár Zoltán

Széktánc-verseny.

Csöndör László felvétele

A nemzetközi gyermekév jegyében Bükkösdön

A IV. sz. bányauzem KISZ-szervezete a nemzetközi gyermekév alkalmából a Bükkösi Hámán Kató gyermekotthon lakói részére a közelmúltban vidám játéknapot szerveztek. Az intézmény és üzemünk közötti kapcsolatnak már régi hagyományai vannak, mégis ebben az évben megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel gondoltunk azokra a kis árvákra, akik nem részesülhetnek a családi otthon szeretetében.

Kíváncsi tekintetek fogadtak bennünket, amikor megérkeztünk szűkebb házájukba és előkerültek a labdák, játékok. KISZ-aktívaink vezetésével folyamatosan peregtek az események, annak ellenére, hogy az időjárás a terembe kényszerített bennünket. Labdás versenyek közben a lelkesedés és a biztatás eredményeként zúgótt a terem. Közben érkeztek az eredmények a léghajó lövészetről is, ami színvonalas versenyt eredményezett fiúk és lányok között.

A széktánc és a pingponglabda táncos versenyben a főszerepet a zene

játszotta. Az előkészített zsűrkritikák és rajzlapok is ügyes kezekbe kerültek, a különböző életkorú gyerekek keze nyomán szépen kivitelezett rajzok készültek, amelyeknek közös mondanivalójuk a béke és barátság volt.

A sok mozgás után jól esett az ebéd, üdítő és kezdődhetett a délutáni program. Előkerültek az ifjúsági szocialista brigádok által felajánlott díjak, ju-

talmak, ajándékok. Megható és örömteli látvány volt, ahogy örültek az ajándékoknak, jutalmaknak. Örültünk mi is, akik szerveztük ezt a programot, mert a gyerekek közvetlensége, lelkesedése felejthetetlené tette számunkra ezt a napot.

Búcsúzóul egyhangú volt a kérdés: mikor jöttek újra?

Soltys László

A felüdülést adó fák, zöldterület védelme

Mindinkább növekszik a városok környezetében élő emberek vágya a pihenésre, felüdülésre alkalmas zöldterületek után. Pécs-újmecekaljai emberek a közel zöldövezetben keresik a kikapcsolódásukat.

Pécs város Tanácsa kezdeményezésére a pécsi üzemek, elsősorban szocialista brigádok társadalmi munkával pihenő parkot létesítettek az Egervölgyben.

Az Országos Természetvédelmi Egyesület védett területtel nyilatkozta a Mecsek délnyugati csücskében, több mint száz hold területű Egervölgyet. A szép földrajzi tájegységet a MÉV IV. sz. bányauzemének szocialista brigádjai tartják karban. A Fábán Béla úti

JELI JÓZSEF

Vállalati öhv a III. számú bányászüzemben

Vállalatunk KISZ-bizottsága, a III. sz. bányászüzem KISZ-vezetősége és a helyi Fábrián Béla MHSZ lövész klubja megrendezi a Schönhercz Zoltán vállalati és Fábrián Béla üzemi összetett honvédelmi versenyt.

A verseny helye a III. sz. bányászüzem lótere és környéke, az időpontja: 1979. október 9-én 13 órától folyamatosan 17 óráig. Nevezés a helyszínen vagy az 5-190-es telefonon.

Körülbelül 2000 m terep-futás a következő feladatokkal: MHSZ és ifjúságpoltikai totó, kézigranát célbadobás, szennyezett terepszakaszk leküzdése, „névadókról” mennyit tudsz és lövészet bukóalakra.

Győztes az a csapat (ffi, női), amely az összes feladatot teljesíti és az ideje a legrövidebb lesz és elnyeri egy évre a Schönhercz Zoltán vándorszerleget.

A csapatok, lehetőség szerint, sportöltözetben, de feltétlenül tornacipőben versenyezzenek.

Eredményes versenyzést, jó szórakozást és sok sikert kíván a rendezőség.

Franyó József

HÍREK

A JÓ idő miatt igen látogatottak voltak a vállalati hétvégi pihenőtelepek. A mohácsi telep szeptember 15-én már bezárt, az orfűi pihenőtelepet október 15-ig vehetik igénybe dolgozóink.

NAGY sikere volt a kedvezményes tüzelővásárlási akciónak. Dolgozóink 735 db hatászóforintos és 661 db 900 forintos vásárlási utólványt igényeltek és váltottak be.

A VALLALATI munkástervezési szervezője hatnapos kirándulást szervez 1980. március 6-tól Porecsbe és Velencébe. A kirándulók autóbusszal utaznak. A részvételi díj 3650 forint plusz útleveleköltség. Jelentkezési határidő október 20. Felvilágosítást ad Marék Lászlóné, telefon 7-211.

ÖT dolgozó részére adott a vállalati lakástámogatási bizottság a legutóbbi ülésén 100-100 ezer forint támogatást bányász családi ház építéséhez. Ezzel 104 főre emelkedett vállalatunknál a bányász családi ház építők száma.

A VALLALATI és üzemi polgári védelmi törzsparancsok 1979. szeptember 17-21 között szakmai továbbképzésen vettek részt Balatonszéplakon, ahol felkészítést kaptak az 1979/1980. évi szervezési, tervezési, kiképzési feladatok végrehajtására.

A NEMZETKÖZI Technikator-téneli Bizottság (ICOHTEC) a közelmúltban Siofokon tartotta meg a négynapos ülését. A VI. nemzetközi szilopozíciómunka 13 ország képviselőit magától. Az ülésen részt vett Szomolányi Gyula műszaki főosztályvezető is, az OMBK képviselőivel. Az ülés résztvevői a technikatörténet ismertetésének, bemutatásának időszaki feladatát beszélték meg.

Bravúr Tatabányán Kézilabda válogatottunk országos bajnok

Az utóbbi időben keveset hallattak magukról a kézilabdázók, mintha eltűntek volna a pályákról, s egyszer csak megjelentek, de nem is akárhogyan. A Tatabányán megrendezett Országos Bányász Kupa döntőn minden várakozást felülmúlva, a rendkívül erős mezőnyben, az első helyen végeztek. A MÉV válogatottja négy évi próbálkozás után újra — 1975-ben nyertek először bajnokságot Ormosbányán — felállhatott a dobogó legmagasabb fokára, hogy ezúttal őket köszöntse a bányásztársadalom, és a siker fényében fogadja a „legyőzöttek” gratulációit. A csúcra vezető út tele volt drámai küzdelmekkel, izgalmakkal és egy nagy adag fáradsággal, de megérté!

Válogatottunk Várpalota, OKGT és a Mecseki Szénbányák együtteseivel vívott heves küzdelmet. Az első találkozó az OKGT csapatával játszott, hatalmas küzdelem folyt a pályán, hol az egyik, hol a másik csapat szerezte meg a vezetést, végül is a rutinosabb ércbányászok kerültek ki győztesen (12:8). Ezután következett a többszörös bajnok Várpalota elleni találkozó. Nehéz lenne visszaidézni azt a halatlan iramú, drámai küzdelmekkel tarkított találkozót, amelyet a csapatok vívtak egymás ellen. Végülis megszületett a várvavárt — mármint ré-

szünkről — szenzációs győzelem, csapatunk 10:8 arányban legyőzte a biztos esélyes, többszörös országos bajnok Várpalotát. Ezzel csapatunk egycsapásra az érdeklődés közepontjába került és már csak egy karnyújtásnyira voltak a fényes kupától. Ehhez azonban még pályára kell lépniük, az ellenfél a Mecseki Szénbányák komlói csapata volt. Válogatottunk első félidő után együttesünk magabiztos játéka ellen az ellenfélnek nem volt orvossága és ezzel megszületett a torna nagy meglepetése, számunkra pedig a kupasiker.

K. M.

Sakkozóink jubileumra készülődnek

Kilenc éve az élvonalban

Az utóbbi hetekben a sportkedvelők érdeklődve várták a híreket a rigai és a brazíliai zónaközi döntőkről. A tavaly olimpiai bajnokságot nyert magyar sakkcsapat tagjai ismét az érdeklődés közepontjába kerültek. Mi, pécsiek, kétszeresen szorítottunk Ribli Zoltán nagymesternek. Ki ne tudná, hogy a magyar válogatott erőssége városunk szülőtte. Itt ismerkedett meg a sakkózással, itt vált nemzetközi mesterré.

Az viszont kevesebben osztályokkal. A mesterjelöltjeinknek alig tudunk versenylehetőséget biztosítani. Tulajdonképpen csupán a vidékbajnokságon játszhatnak erős ellenfelekkel. Ez aztán a csapatbajnokságon üt vissza. Ezzel szemben a lvovi sakkókkal gyümölcsöző kapcsolatunk van. Minden évben közös edzőtáborozáson veszünk részt és ez rendkívül hasznos számunkra.

— Mi a helyzet az utánpótlással?

— Rendszeresen indítunk sakkiskolát. Koszorus Pál mester nagy türelemmel és szakértelemmel foglalkozik a fiatalokkal. Igazi nagy tehetség azonban az utóbbi években nem jelentkezett, illetve, aki annak indult, az nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A sakkózás rendkívül munkaigényes sport, ahol hosszú évek rendszeres, kemény munkájával lehet csak fejlődni. Sok fiatal játékosunk ezért is hagyta abba.

— Hogyan edz egy sakk-mester?

— Legtöbben szakfolyóiratokból és egyéb kiadványokból próbálnak lépést tartani az elmélet gyors fejlődésével. Én is ezt teszem, de elsősorban az edzésekre készülök.

— Kik a PMSC sakkcsapatának erősségei?

— Túlnyomórészt vállalati dolgozók. Talán Karsa Lászlót emelném ki. Nagyon fiatal, tehetséges mester. Ezekben a hetek-

ben vett részt az országos középöntőn. Tőle a jövőben még sok szép sikert várunk.

— Ön vezeti a Bányász Kupa sakkversenyeit is. Milyen a sakk, mint tömegsport vállalatunknál?

— A tömegsport a dolgozók szórakozását biztosítja. Elsősorban ezzel a céllal rendezzük az ilyen versenyeket, de a szakosztályunk sem közömbös. Sokan innen kerülnek a csapatunkba. Egyébként a legjobbak az országos Bányász Kupán is nem egyszer bizonyítottak. Az utóbbi időben ugyan a létszám némi visszaesést mutatott, de így is hetente 30-40 embert mozgattunk meg — mondotta végezetül Kádár Gábor.

Nógrádi G.

Sportmozaik

Lövészet. Befejeződött az Ércbányász Kupa lövészverseny 5. fordulója. A III. üzem-i lőtérre lezajlott versenyen a papírfórmanak megfelelő eredmények születtek. A férfiak csapatversenyét ezúttal is az EDÜ legénysége nyerte, megelőzve a IV-es és a Kiskut. együttest. Egyéniben Szigei — EDÜ — szerezte meg a győzelmet Szénási és Harsányi előtt. Nőknél a Kutató-mélyfűrő lett az első, ami a forduló nagy meglepetését hozta. Az EDÜ, a bajnokság várományosa, ideiglegesen jobb eredményével csak a 3. helyre került. Egyéniben is Kutató-mélyfűrő siker született Nagy Larissa személyében. A verseny érdekessége, hogy a bajnokságra esélyes versenyzők ezúttal „dobogó mellé” kerültek...

Munkahelyi spartakiád. A megyei Testnevelési és Sport-hivatal rendezésében került sor a munkahelyi spartakiád megyei döntőjére a PVSZ-sporttelepen. A résztvevők atlétikában és labdajátékokban küzdöttek az érmeért. A MÉV versenyzők ezúttal is több jó helyezést értek el. Különösen kiemelkedik a férfi súlylökők szereplése, akik az első három helyen — sorrendben Magyar, Huszár, Csikós — végeztek. Futóink közül 400 méteren Santics első, a női 1600 méteren Fehér és a férfi 100 méteren Terjék

REJTVÉNY

Rejtvényünk vizsz. 1., folytatva függ. 1. és vizsz. 23. sorában Renard francia író egyik aforizmáját rejtettük el. Megfejtésül az aforizmat kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1979. október 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorosolunk ki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Vizszintes: 14. Község Győr-Sopron megyében. 15. Szövetéi állam az USA-ban. 16. Levélre kerül. 17. Község Pest megyében. 19. Lányfém. 21. Sport. 22. Kazalrés. 24. F.T. 26. Lakoma. 27. Pénzben kifejezett érték. 28. Fésűanyag. 30. Gyomnövény. 32. G.M. 33. Vidám. 34. Elbeszélő művek szerzője. 36. Fél nyereg! 37. Csont — latinul. 39. Anyagi és szellemi értékek összessége. 41. Szintén ne. 43. Argon. 44. Béke — oroszul. 46. Farmermárka. 47. Időmérő. 49. Pengetős hangszer. 51. Kenyér — oroszul. 53. Város Jugoszláviában. 55. Középen sirva. 57. Község Baranyában. 58. O.L. 59. Kútya. 61. Semhogy. 64. Névelő. 65. Irodai kapocs. 66. Haleb másnéven. 68. A szarvas növénye. 69. Y.R. 70. Tanít. 71. Férfifű. 73. Stroncium. 74. Régi úrmérték. 75. Paripa. 77. Úttörőegység. 78. Fazon közepel. 79. Kiejtett mássalhangzó. 82. Téli csapadék. 84. Tartozik. 85. Szel. 87. Virágállat. 90. Az erős fűszer. 91. Község Hajdú-Bihar megyében.

Jég — németül. 18. Járom. 20. Germán. 23. Szorong. 25. Felvételét gyakran hirdetik. 26. Község Bács-Kiskun megyében. 28. Mértani fogalom. 29. Egyetemes Postagyűlés (rövidítés). 31. Réz. 32. Fenyő „termése”. 35. Szerző. 38. Vörösbőr. 40. Ipari növény. 42. Tova. 45. Rénium. 48. Művészet — latinul. 50. A.A. 52. Berillium. 54. Csőszerű hangszer. 56. Las... város Nevada-ban. 60. Hóhérs. 62. Szinpad részfel. 63. Félmillió. 67. Római ötvenegy. 70. Indítéka. 72. Három — oroszul. 73. Hinté. 76. Kivánság. 78. A pincszag (névelővel). 80. Nyakbavaló. 81. Fűg. 78. névelő nélkül. 83. Kibogoz. 84. A.B.D. 86. Gazdasági Tanács. 87. Hosszmérték rövidítés. 88. Rádium. 89. L.U. 90. Két névelő.

Juhász Károly

Lapunk szeptember 1-i számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Aludj Mecsek, öreg medve, szunnyadj miként szénereken korok, idők lüktetésének kővéakult csillagfények.

Könyvtalomban részelték: Stubna Henrik (7633 Pécs, Bánki Donát u. 17.), Tóth Beáta (7633 Pécs, 39-es dandár út 3/a V. 1.), Ovári György (Központ).

ra is térítésmentesen, jelentkezni lehet a MÉV sportbizottságán a 7-119 telefonon.

Sakk. Október 16-án folytatódik a Bányász Kupa sakkcsapat- és egyéni bajnoksága a MÉV szálló PMSC termében. Két héttel az őszi rajt előtt csapatban a IV. üzem „A” vezet 19 ponttal a 17 pontos II. üzem előtt, egyéniben Sámuel (IV. üzem) áll az élen 24,5 ponttal.

Teke. Ujra benépesül a szentlőrinci tekecsarnok. Október közepétől a versenyzők a bajnoki pontokért küzdenek. A IV. üzemiek tarolják a csapat és egyéni élményszónt, e főnyerő ellenére még nincs lefutva a bajnokság.

Labdarúgás. Elszenvedte első vereségét a Kutató-mélyfűrő csapata a Központ elleni mérkőzésen (4:3). Az őszi idényben nem talál magára a IV. üzem, 3 mérkőzés, 3 vereség. Zsinórban nyeri mérkőzéseit az EDÜ és a III. üzem. Három együttes ostromolja a IV. üzemiek második helyét. Feljövőben a Központ, tartják pozíciójukat a szolgáltatók, a II. üzem „B” továbbra is betegesen játszik. A 18. forduló után a kutatók biztosan vezetnek. Az élvonal állása: 1. Kutató-mélyfűrő, 2. IV. üzem, 3. Anyagosztály, 4. Szolgáltató „B”, 5. Építő.

A 35. éven felüliek bajnokságán a Központ és a III. üzem újabb győzelmeivel megugrott az úldözőitől és két fordulóval a befektetés előtt e két együttes külön harcot vív az aranyéremért.

Kovács

Fúróiszap helyett öblítőfolyadék

AZ ISZAPLABOR

Kis, szűk helyiség a Kutató-mélyfúró üzem fúrási részlegében. Itt történik a fúróiszap vizsgálata, nap nap ide hozzák a fúróberendezésektől a mintákat. Streicher Ferenc technológiai részlegvezetővel beszélgetünk e munkák fontosságáról.

— Tulajdonképpen, mi a feladata a fúróiszapnak?

— Fúróiszap helyett már megfelelőbb öblítőfolyadék nevet használni, mert a korszerű technológiában használt anyag egyáltalán nem iszapjellegű. Régebben elsősorban a fúrási kiszállítása és a szerszám hűtése volt a feladata. A fúrástechnika fejlődése, ami a technikai eszközökben és fúrási mélységében mutatkozik meg, az öblítőfolyadékokkal szemben egyéb követelményeket is támasztanak. Ilyen például a nagy víztartóképeség, amelynek hatására a fúrólyukban a víz elszívárgását megakadályozó és a lyukfal állékonyságát biztosító vékony, 0,2–1 milliméteres vastagságú iszaplepeny képződik. Ez akadályozza az agyagos kőzetek duzzadását is. Fontosak a kedvező áramlási tulajdonságok, mint a viszkozitás és a kocsonyásodás, amely az öblítőfolyadék cirkulációjához kis szivattyúnyomást tesz lehetővé, állás esetén pedig a furadékszemek leülepedését megakadályozzák.

— Milyen anyagokból áll a modern öblítőfolyadék?

— Régebben az iszap gyakorlatilag vízből és különböző anyagásvány-örleményből, általában bentonitból állt. Ezt az iszapfajtát jelenleg is használjuk még, kezelve vízüveggel, és a bentonitot finoman eloszolva tartó cellulózszármazékkal, CMC-vel. Üzemünkben jelenleg a világviszonylatban is elterjedt, úgynevezett polimer iszapokat használjuk. Ezek általában minimális szilárd anyag tartalmúak, nyírásra híguló tulajdonságúak. Ez utóbbi tulajdonság gyorsmagaszedős technológiánknál rendkívül fontos, mivel a kis keresztmetszetekben nagy sebességgel áramló folyadék viszkozitása lecsökken. A nálunk használatos polimer iszap a SYN-CM. Ez két összetevőből áll: egy cellulózszármazék (CMC) és szilárd anyagot biztosító krómvegyületből. A to-

vábbfejlesztés jelenleg folyamatban van, mely főleg a fúrólyuk állóképességét kívánja javítani.

— Ezeken kívül vannak-e különleges, megoldandó feladatok?

— Kisnyomású rétegek átfúrásánál, ahol iszapvesztés fordulhat elő, kisebb fajsúlyú iszapot, esetlegesen tömítőanyagokkal (bórhulladék, fúrézpor stb.) keverve kell használni. Nagy nyomású rétegek átfúrásánál, ahol kifolyó, vagy meleg és gázos víz jelentkezik az iszapfajsúlyt meg kell emelni a várható rétegnyomástól függően. Ezt barittal, sóval érhetjük el.

— A fentiekből érthető, hogy az iszaplaborra fontos üzemi feladatok hárulnak.

— A labor elsődleges feladata a főmérnöki utasítás szerinti operatív iszapvizsgálatok elvégzése és ezek alapján a javítási program, vagy az esetlegesen szükségessé váló iszapcserékre vonatkozó javaslatok megadása. Az iszapvizsgálatokhoz korszerű laboratóriumi eszközök,

műszerek állnak rendelkezésre, mint például viszkoziméter, vízleadásmérő műszer, szilárd anyag tartalom mérő stb. Foglalkozni kell a cementezési receptúrák laborkísérleteivel is. A labor tevékenysége jelentős mértékben járul hozzá a mentések megelőzéséhez és általában a jobb fúrási eredmények eléréséhez.

A laborban Heresznyei Zsuzsa vegyésztechnikus dolgozik. — Hogyan látja saját munkáját?

— Három éve dolgozom a Kutató-mélyfúró üzemben. Munkámat szeretem, mert látom, hogy szükség van rá. A fúráshoz a geoműszaki terv ismeretében adom meg az iszapkeverési receptúrákat és a naponta beszállított mintákon ellenőrzöm, hogy valóban megfelelő-e, nem kell-e iszapjavítást végezni, amelyre szintén én adom meg a szükséges adatokat. Jó a kapcsolat a fúrókkal, ezért nem is furcsa, hogy magam is egy fúró, az M-9-es szocialista brigád tagja vagyok. Technikusminősítő szakdolgozatot is a SYN-CM öblítőfolyadékok továbbfejlesztéséről írtam, sikeresen. Ha a jövőm is ilyen lesz, meg leszek elégedve.

Koch László

Kitüntetések

A fegyveres erők napja alkalmából a polgári fegyveres őrökben végzett kiemelkedő munkájukért a Belügyminisztérium által alapított Kiváló polgári fegyveres őr jelvényt Ivánkovich Imre, Haraszi István és Hopp Ferenc vehették át. A Kiváló polgári fegyveres őr oklevéllel Czineczky Ferenc, Horváth Gyula és Mellár István munkáját ismerték el.

A Munkásörtségben kifejtett eredményes tevékenységéért a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozata kitüntetéssel kapta Tukora István (Ércdúsító üzem). A Munkásörtség országos parancsnokának Dícsérő oklevelét Benedek János és Lesnik Gyula, a III. sz. bányáüzem dolgozói vehették át.

A Magyar Honvédelmi Szövetség főtitkára eredményes tevékenységükért Kiváló MHSZ munkáért jelvényt arany fokozatát adományozta Szabó Gyula (IV. bányáüzem), ezüst fokozatát Bozók Ferencné (II. sz. bányáüzem), bronz fokozatát Péhl Jakabné (II. sz. bányáüzem), Sebestyén András (IV. sz. bányáüzem) és Keresztes János (Kutató-mélyfúró üzem) dolgozóinak.

Az Ifjú Gárdában végzett kimagasló munkájáért Aranykoszorús KISZ-jelvényt kapott Járó Béla (II. sz. bányáüzem). A KISZ KB Dícsérő oklevelét pedig Rác György, a III. sz. bányáüzem dolgozója vehette át.

Heresznyei Zsuzsanna az iszap vízleadást méri a laboratóriumban. Tér István felvétele

Nem mindegy, milyen munkát végzünk

Az V. sz. bányáüzem építésével kapcsolatban a köztudatban az szerepel, hogy a Bányászati Aknamélyítő Vállalat végzi a szállító- és légakna kihajtását. Egy bányához azonban nemcsak aknák kellenek. A bánya térségeit is ki kell hajtani. Évek óta ezen munkálkodik a IV. sz. bányáüzem 21-es vágathajtó csapata, jóllehet erre kevesen tudnak, s még kevesebbet beszélnek. Pedig ez nem titok, csak hát előfordul, hogy ami nagyon a szemünk előtt van, azt nem vesszük észre. Vágathajtás, vágathajtás — mondhatják sokan, nem nagy ügy, hiszen sok csapat ugyanígy keresi a kenyérét. Meglehet, de a 21-es csapat mégiscsak egy új bánya főfeltárási tereit hajtja, s nem is akármilyen körülmények között. Azt már csak érdekességként említhetjük, hogy jelenleg a legmélyebben, 1116 méter mélységben, s az aknától legtávolabb, közel 4 kilométerre dolgoznak. Munkájukról azonban beszéljenek a csapat tagjai:

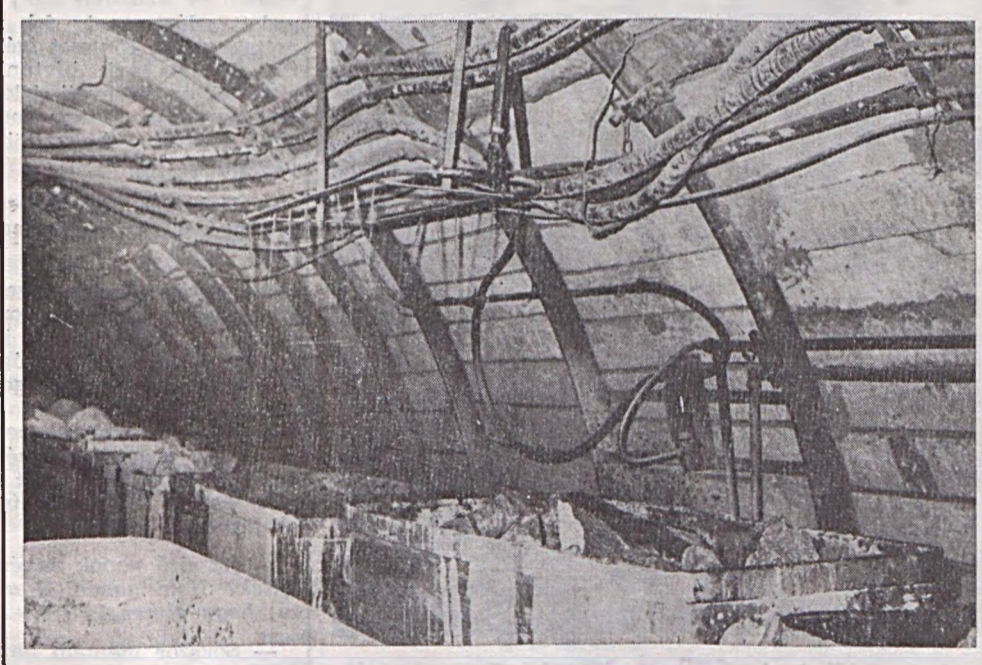
Bertalan segédvájár —, sőt nagyon nehéz körülmények között dolgoztunk. Hosszú ideig nem volt áthúzó légáram, s a magas hőmérséklet és páratartalom ugyancsak megviselt minket.

— Voltak napok, amikor otthon azt mondtam — szót közbe Benedek András szakvezető vájár —, másnap nem megyek dolgozni, mert ezt nem lehet kibírni. A kőzet hőmérséklete 47 fokos volt, minden szerszám, s minden, ami körülöttünk vasból volt, égette a kezünket. Aztán persze másnap mindannyian itt voltunk, s folytattuk, ahol abbahagytuk. Nagy sokára, amikor elérte a csapat a légaknát, s lett áthúzó légáram, enyhült a helyzet. Most is melegben vagyunk, a levegő itt 26 fokos, a kőzeté meg 42, de ez azért már elviselhető, s szellőztetés is van.

— Meg hát, dolgozni így is, úgy is kell — vette vissza a beszélgetés fonalát Németh Géza —, arról nem szólván, az Állami-díj kötelezi a csapatot. Igaz, ezt Tancsák három kapták, de mindannyian magunkénak éreztük. A pénzből harmincezer forintot szétosztottak közöttünk. Ha közös a munka, közös az öröm is. Azt is érezzük, hogy itt nemsokára bányásztársaink fognak majd dolgozni, s ez felelősséget ró ránk. Nem mindegy, milyen munkát végzünk.

— A régiak, az Állami-díjasok közül — mondja elgondolkozva Benedek András —, már csak Király Imre, a csapatvezetőnk van itt. Igaz, ő aztán komoly szerepet tölt be nálunk. Nem szükséges, hogy dolgozzon, a jelenléte elég, s itt mindenki megtámasodik.

V. T.

Az aknarakodón közlekedő csillék portalanítását végzi Szentendrei Antal Csöndör László felvétele

Mozigépész, csillás, majd diplomás

Szép és
izgalmas
életút

Több mint két évtizeden keresztül az ébrestző-óra jó szolgálatot tett. Igaz, csörgését az álomságtól vezérelt kéz néha bosszúsan némitotta el. Hét óra előtt az irodában elfogyasztott kávé erőt adott. A kollégákkal jutott idő az otthoniak megbeszélésére is, nagyokat szíva a cigarettából. Aztán a munka következett. A percek, az órák és napok gyorsan teltek, évekké terelődtek.

— Ez a nap is eljött — mondja Kollár Márton, a vállalat főenergetikusa —, nyugdíjba megyek. Feletem is elszállt az idő. Az ember, ha a napokat hasznos munkával tölti, nincs ideje észrevenni, hogy idősödik. Aztán egyszer csak rádöbben — mint most én is —, a munkahelyen utoljára tevékenykedik. Ilyenkor minden újra kellene kezdeni. A gyerekkort, a felnőtté válást, a sok-sok gürcölést, s persze az örömteli történeteket is.

A munkanélküliségben, 1937-ben sokan osztoztak. Akinek sikerült elhelyezkednie örülhetett. A tizenhat éves Kollár Marci is boldog volt, hogy a DGT építészeti osztályán alkalmanként fizikai munkásként dolgozhatott. Öröme csak fokozódott, amikor a mecsekszabolcsi moziban filmtékercselő, majd később mozigépész lehetett. Az ilyen időszakos és alkalmi munkák azonban véglegesen a család anyagi helyzetén nem javítottak.

— Gyermekkorom szép emléke, s későbbi életpályám meghatározója az az idő, amikor közel kerültem a mozigéphez, így az elektromossághoz. Érdekelni kezdett a villamosság. Csak hát akkor nemigen lehetett összeegyeztetni az akaratot a valósággal. Hiába is szerettem volna tovább tanulni, nem volt miből.

Amikor 1939-ben betölti tizennyolcadik életévét — a nagyobb kereset tudtával — szénbányász lesz. Takarító, csillás, majd segédvájár. Azonban érzi a föld alatti munkát nem bírja soká. Közben magánúton elvégzi a polgárit, a gimnáziumban különbözőzeti vizsgát tesz, majd szakérettségivel felvételt nyer a Műszaki Egyetemre. A tizenegy és fél évi bányamunka után végre sikerül, amit mindig is akart. Tanulni.

— Az egyetemről 1956. május 1-én a vállalathoz jöttem dolgozni, erősrámú villamosmérnök diplomaival. A gépészeti osztályra kerültem főelőadó-

tályra kerültem főelőadó-nak, majd néhány évvel később neveztek ki főenergetikusnak.

— Kis vállalat voltunk akkor, de nagyobb gondokkal néztünk szembe. Szinte minden anyagot osztályunknak kellett beszereznie, de a beruházó munkát is mi végeztük. Volt olyan, hogy amikor egy transzformátorállomásra kellett, Bimbó Jóska-val délután nekirugaszkodtunk, s megtervez-tük. De sok ilyen mesélhetnék. Szép és izgalmas munkák voltak ezek.

— Nagy és fontos munkát is sokat említhetnék. Legjelentősebbek? Talán annak minősíthető a jelenlegi távbeszélő-hálózat rendszer kiépítése. A másik, amikor a 120/35/6 kV-os transzformátorállomást kibővítettük még egy 24 MVA-rel. A későbbiekben aztán, mivel egy betáplálásunk volt, s a 35 kV már nem elégítette ki a vállalat villamosenergia-szükségletét, kiépült a Kaposvár — Szigetvár — Kővágószőlős kétoldali betáplálás. Hogy ez mit jelent? Amíg ez a rendszer nem volt, addig a vállalat ötvenszázalékos villamosenergia-tartalékkal rendelkezett. Azaz, ha a Hőerő-műnél a 120 kV-on üzemi zavar történt, akkor a vállalat csak 35 kV-on 10 MW-ot kapott. Ez jelentette az ötvenszázalékos energiataralékokat. A kaposvári rendszer kiépítésével megoldódtak ilyen irányú gondjaink, s százszázalékos energiaellátásunk állandóan biztosított. Sőt, arra is volt példa, hogy Kővágószőlősön keresztül mi látuk el a várost villamos energiával.

— Jó dolog volt egy-egy munka befejeztével kijelenteni: Ez is kész! Bármelyik munkaterületre megyek, jóleső érzéssel állapítom meg: Kollár, itt te is ügyködtél. Ennél nincs jobb érzés. Szerettem itt dolgozni. Ezért különösen nehéz, hogy márról holnapra nincs munkahelyem.

Az ébrestzőóra már nem csörög. A mutatók is lassabban mozdulnak meg. Az otthoni kávé valahogy más, de a cigarettafüst azért messze száll.

Veress Tamás

234 munkaóra a közösségért

Az üzemi eredményjelző-táblán az Asztalos János szocialista brigád felvétele társadalmi munkáinak száma egy főre vetítve tizenkilenc és fél óra. A brigád tizenkét tagja tehát 234 órát adott a köznek.

A műhely előtt katonás rendben rakva megmunkálásra várnak a kétféle deszkák és a szélezett bányafák. A műhely légtérét a szalagfűrész síró hangja és a gyalogép reccsége tölti be. A bányafák-ból Nagy László asztalos csillósítottakat szab ki a föld alatti szállítási részére. Mint mondja, igen fontos kellek ez a csillósítás, hiszen a fa ütköző tompítja az összedő-dést. Havonta több száz ilyen betétet fogyaszt el az üzem.

A következő helyiségben mintha bútorasztalos-műhelybe léptünk volna, különböző szekrények, polcok, asztalok sorakoznak. Kerti Sándor tájékoztatójából megtudjuk, hogy az üzem összes bútorszükségletét ők elégítik ki, sőt falburkolásokat is végeznek. A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem nyugati export-ra készített műszereinek a do-

bozait is ők készítik. De részt vettek a IV. sz. bányászati légakna építésénél a zsuzuzási munkán, és a Ságvári Endre Művelődési Ház épületasztalos munkálatainál dolgoztak.

— Akkor innen ez a sok társadalmi munka?

— No, nem egészen. A társadalmi munkáink zöme az óvodák, bölcsődék patronálásából, a balatonmáriai üdülő felújításából adódik. A gyermekintézmények részére hulladék anyagokból játékokat, kis bútorokat csinálunk. Az üdülónél pedig épületasztalos és ácsmunkákat végeztünk.

— A brigádból kit lehetne kiemelni, mint a legjobbat?

— Mindenki a tudása legjavát adja. Talán szakmailag Süll Bertalan csoportvezetőről beszélhetnénk, az ő tapasztalata igen sokat lendít a brigádon.

Mi még hozzátennék, amit Kerti Sándor szerényen elhallgat. Mint fiatal brigádvezetőnek igen nagy tekintélye van a csoportnál és nem véletlen, hogy a bányásznapra Kiváló dolgozó lett.

H. J.

Azt mondják, kőművesmunka...

A cementtel dolgozó
bányászok

Ak üreget vagy két réteg közötti ürt nagy légnomással belövelt betonnal vagy cementtel kitölt, az torkretizál — olvasható az idegen szavak és kifejezések szótárában a megfogalmazás. Minden bizonnyal innen ered a bányüzemeinknél helyenként alkalmazott vágatbiztosítást végzők neve.

A II. sz. bányászület 19-es szintjén a K-3-as vágatban dolgozik az egyik torkrétozó brigád. Két szakban végzik munkájukat, délelőtt és az éj leple alatt. Jóllehet a bányában mindig éjszaka van.

— Miért nem tegnap jöttek — mondja a hatalmas termetű Csabai Ferenc —, olyan por volt, hogy harapni lehetett.

— A vágatnak ezt az utolsó száznyolcvan méterét készítettük most elő — veszi át a szót a rangidős vájár Ori Imre — a torkrétozásra. Ha meg majd végzünk, a csapat visszajön, s hajtja tovább a vágatot. Első dolgunk volt a harmincöt darab lemez légcsonatorna kirablása, s helyébe tettük a grabómányag csatornát. Most kopogozzuk, s takarítjuk a vágatot. Ha eljutunk a vájvégig, kezdjük az oldalfalak lemosását. A rá-

tapadt kőzetpor, a robbanások során rárakódott sár különben lebedná a betont.

— Először híg anyaggal torkrétozunk — szól közbe Csabai Ferenc —, s ez kitölti a vékony repedéseket, s lyukakat. A második és harmadik alkalommal már kemény réteget hordunk fel. A három réteget három nap alatt visszük a vágatra, s átlagosan öt-hat centiméter vastagságban.

Elhallgat, s míg gondolatait rendezzi, a karjára ragadt vastag sárdarabokat dörszöli. Hogy miért? Talán megszokásból, hiszen az egész ember csupa sár, s a többiek is.

— Dolgoztam én vágaton, fejtésben, s feltöréshajtáson is, de nem mennek vissza — folytatja az elmélkedést —, pedig ezt a munkát nehezebbnek tartom. Nem igaz ám az, hogy itt nem kell hajtani.

—ss—

Mi is a munkából élünk, s itt sem vakarózásért fizetnek. Öt-hat éve kerültem a torkrétozóhoz — egészségi okok miatt. Azt mondták ez könnyebb munka lesz.

— Egy frászt — szól közbe Kovács Pál csillós —, a cementeszsák eleve nem könnyű, s próbált már csillósokból homokot kilapatolni?

— A torkrétozást — vette vissza a szót Ori Imre — olyan rehabilitált munkahelynek tekintik. Töb-

ben egészségi okok miatt kerülünk ide. Nem panaszs, de állandó köröttünk a por, a sár és a fizikai munka sem megvetendő. A csillósokba a cementeszsákok úgy vannak beledobálva, hogy ha rájuk nézünk fonottkalácsra gondolk. Alig lehet a zsákokat kihámozni, legalább hárommat kell odébb tuszkolni, hogy végre egy kivehető legyen. Négy éve torkrétozok, amúgy huszonhárom éve vagyok az üzemenél. Sokan azt mondják, kőművesmunka a miénk. Hát, ez nagy tévedés. Bányászok voltunk és vagyunk, csak most fejtőkalapács helyett cementtel dolgozunk.

Éberség

A minap negyedmagammal jövődő bányász-munkben tettünk látogatást. Csak úgy sihtesben, mert előtte már terepmunkánk volt. Az erdő sarkánál egy tekintettel átfogta szemünk a szép szálerdőből kiszakított üzemudvar területét.

Dróthálót tartva, egyenes tartással, mint órtalio katonák sorakoznak egymás mellett a szürke betonoszlopok, jelezve — még az idetartozónak is —, hogy nem akárhol lehet az üzem területére belépni. A főbejárati kapu szélesen tárva, hisz idegent nemigen várnak, s a hazaiakat személyesen ismeri már a terület éber őre. Ahogy közelítünk szerény méretű irodájához, készítem magamban a néhánymondatos kifogásomat, miért nem hordom magamnál sihtesben a vállalatj belépőmet, ha az nincs, a személyimet, vagy akármit, ami igazolna engem az erdő sűrűjében, hogy én én vagyok, 23 éve e vállalat dolgozója, s jószándékú jöve-teletem, csak ismerkedni szeretnék jövődő üzemünkkel.

Magabiztos „jószerencséttel” próbáljuk kikérülni a kellemetlen kérdéseket, de nem lehet.

— Az aknamélyítőkhöz tartoznak?

— Nem, a II. sz. bányászemből jöttünk — hebegjük mind a négyen egyszerre.

A kérdező válaszukon nem lepődik meg. Gondosan befogja a telefonkagyló beszélő végét, valószerűn valami fontos telefonbeszélgetést szakított ketté érkezésünk.

— Unatkoztak ott, hogy idejöttek?

— Nem, csak ismerkedni szeretnénk jövődő üzemünkkel, hisz...

Mondanánk tovább a mondatot, de a szavunkba vág.

— Aztán el ne tévedjenek — mondja, és ültében félfordulattal elfordul tőlünk, felemeli a telefonkagylót a füléhez, jelezve, nincs több beszélni valónk egymással.

Ó igazoltatott, mi igazoltuk magunkat, tovább mehetünk.

— Halló! Most már mondhatod. Hogy vagy? — halljuk a félbeszakított fontos telefonbeszélgetés folytatását.

Nem tudom, hogy számolt el négyünkkel az ügyeleti naplójában, mert a meddőhányón keresztül távoztunk, lévén terepj munkánknek másik része a meddőhányó majdani területének helyszínelése.

Lehet, hogy „kettes üzemnek álcázott négy idegen hatolt a délelőtti órákban az üzem területére, azóta nem találjuk, talán még itt bujkálnak” — bejegyzésre csatárláncot alkotva keresnek bennünket. Én nem bírom tovább a bujkálást, ezúton feladom magam.

Kukai András

Készül az ÉDU új zaglyterét kiszolgáló kezelőút. A Volán tehergépkocsik az alap kihordását végzik. Keller Gábor felvétele

Várd meg, honnan fúj a szél

Az új dolgozót — nevezük Pistának — nagy szeretettel várta és fogadta a brigád. Már csak azért is, mert sok jót hallottak felőle.

Pista valóban — legálább is úgy látszott — rászolgál az előlegezett bizalomra. Hamar beilleszkedett a kollektívába. Mindennél ott volt, ahol segíteni kellett, vagy tenni kellett valamit a kitűzött cél érdekében.

Néhány nap után mégis felfigyelt valamire. Ez pedig nem más volt, mint hogy olyan dolgok mellett is szó nélkül elmentek a brigádtagok, mely bizony — enyhén szólva — nem csak szót, hanem komoly bírálatot is érdemelt volna.

Amikor ezt a jelenséget több alkalommal is tapasztalta, az egyik brigádösszejövetelen el is mondta véleményét.

A brigád tagjai a hallottak után egymásra néztek, s mindegyik a másiktól várta, hogy Pistának választ adjon. Hosszú szünet után torokköszörülés után csak megszólalt az egyik:

— Te még fiatal vagy és tapasztalatlan, mint a repülő tanuló golya. Ezért azt tanácsolom, hogy addig ne sokat beszélj, amíg nem tudod, hogy honnan fúj a szél.

Pista egy ideig gondolkodott, aztán csak megszólalt emígyen:

— A golya is próbálkozik a repüléssel, s nem hiába, mert közben úgy megerősödik, hogy csapattá válik a tengert is át-szeli. A mi csapatunk is erős, így nem kell várni az igazság kimondásával, bárhonnan fúj is a szél!

Kiss József

„A jó bornak is kell céger” Munkásközösség — törzsközönység

Uj színházi évad, új gond. Eppen olyan gond a színház vezetőinek, mint egy termelő üzemnek az új év indulása, csak itt más „terméket” gyártanak.

E termék értékesítése jelentkezik egy telt házban, vagy a szórakozni, művelődni vágyásunk kielégítésében, beteljesedésében. A telt házhoz közönység kell, s megnyerni a közönységet jó színházzal lehet. De honnan tudjuk, hogy jó a színház? Ha egyszer az odavezető utat megtaláltuk és nem csaptak be bennünket, akkor más alkalommal is megtaláljuk, igényelni fogjuk, számíthatunk rá és ott ülünk a közönység — vagy talán már a törzsközönység — sorai között. De hogyan lesz abból a nézőből törzsközönység, aki eddig nem is járt színházba? Hogyan lehet a munkásközösségeket megnyerni a színház számára? Ez már nemcsak a színház vezetőinek gondja, hanem a termelő üzemek vezetőinek, a műszaki értelmiségnek, s mindazoknak, akik felelősek, vagy felelőséget éreznek a kultúrát, korszerűen művelt szocialista emberért. Ezek a gondok és ez a felelősség jellemezte azt a baráti beszélgetést, melyet már másodízben tartott a Pécsi Nemzeti Színház vezetőisége a MÉV II. sz. bányauzem vezetőivel, közönsegszervezőjével és a közönység képviselőivel. Berta Kázmér, az üzem közönsegszervezője tájékoztatta a beszélgetés résztvevőit a tavalyi évad eredményeiről. Az „egy üzem — egy színházi előadás” tavalyi kezdeményezésének van reális alapja, melyet érdemes továbbfejleszteni. Ennek a kezdeményezésnek keretében az üzem kollektívájára öt előadáson vett részt 1464 fővel. Az előadások válogatásánál elő-

térbe kerültek a vidám hangulatú, zenés darabok. Az idei évad műsorválasztásánál itt kell előrelépni, és ehhez kért segítséget a színház vezetőitől tájékoztatója végén Berta Kázmér.

Nógrádi Róbert, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója nagyra értékelte ezeket az eredményeket, hiszen a munkásművelődés előbbre vitele nem könnyű feladat. Nemcsak a város, a bányásztság is sokrétű, tele nehéz emberi sorsokkal, ezért nagy nyomás nehezedik a színházra, hogy mindenki számára műsort készítsen. A Pécsi Nemzeti Színház társadalmi helyzete olyan, hogy széles rétegekhez kell a színház-kultúrát eljuttatni. Majd arról beszélt az igazgató, s azt követően a színház vezetőit, hogy az új évadban mit tudnak a közönységnek nyújtani.

Tóth Sándor, a Pécsi Balett igazgatója örömmel ajánlott fel egy balettelőadást olyan összeállított programmal, amelyen biztos megszereti a közönység a táncművészetet.

Konter László rendező a klasszikusok színrevitelének újszerű, modern előadásáról beszélt, amely szimpatikussá és maivá teszi a műveket.

Molcsányi Géza a beszélgetés során keresztmetszetet adott a bemutatandó művekről, nem hallgatva el erőnyeiket, hibáikat. Az üzem kollektívájában Balogh Sándorné külön előadást kért karácsony közelében a dolgozók gyermekei számára Solyom Kati színművésznőtől, melyre Nógrádi Róbert igazgatótól s a művésznőtől is ígéretet kapott.

Haász Miklós, a Pécsi Nemzeti Színház szervezői osztályának vezetője gyümölcsözőnek találta és jelentős előrelépésnek az üzem tavalyi kezdeményezését, mely ebben az évadban már hat előadásra veszi igénybe a színház nézőterét.

A szervezési osztály és az üzem közönsegszervezési összehangolt és fáradságos munkája árán a színház művészei és a II. sz. bányauzem munkáskollektívájára megtalálta az egymáshoz vezető utat színházi kulturánk terjesztése, elsajátítása, illetve elmélyítése érdekében.

Kukai András

Időszerű kérdések — válaszok Fórum, szemlesütve...

A vállalati szakszervezeti bizottság és a Ságvári Endre Művelődési Ház közös rendezésében külső és belpolitikai fórum volt szeptember 24-én a Munka és művelődés mozgalomban résztvevő szocialista brigádok részére.

A szervezés hetekkel előbb megkezdődött, plakátok hirdették mindenütt, hogy érdekes rendezvény ígérkezik, a szervezők feltehetően azért, hogy mindenki elféjjen majd, belépőket osztogattak, buzdították a brigádokat, tegyenek fel minél több kérdést előre külső és belpolitikai kérdésekkel, városunk életével kapcsolatban.

Munkájuk nem is látszott hiábavalónak. Bár a művelődési ház nagyerőmű nem töltötte be a mintegy 60 érdeklődő, de a fórum vezetőjének kezében levő több oldalnyi kérdés mutatta, a szervezés jó volt, az érdeklődés nagy.

Megkezdődött a válaszadás. A kérdések közül csak néhány: — Emelkedik-e a városi tömegközlekedés ára? — Lesz-e benzinkontingens? — Kivetnek-e luxusadót a nagyobb személygépkocsikra? — Épül-e Pécssett házigyár? és még hosszan sorolhat-

nám, hiszen a két órányi programban több mint harminc izgalmasnál izgalmasabb kérdésre sikerült megválaszolniuk a városi pártbizottság és a tanács körünkben és hívásunkra megjelent vezetőinek.

De a válaszadással szinte egyidőben sajnos a hazafelé vándorlás is megindult. Hol itt, hol ott állt fel egy-egy dolgozónk és indult kifelé. Túlmenően azon, hogy ez meglehetősen udvariatlan magatartás azokkal szemben, akik felkészültek és eljöttek, hogy válaszoljanak kérdéseinkre, még érthetetlen is. A tévében egy Fórum műsor legalább másfél óra, tehát senki nem gondolhatta, hogy percekben belül végzünk. Névsort ilyen helyen nem olvasunk, a részvétel senki számára nem volt kötelező. Lehet, hogy sokaknak egy ilyen rendezvény csak egy bejegyzéssel többet jelent a brigádnaplóban?

Tény, hogy a fórum második órájának végén már mindenki elég kinosan érezte magát, mind a meghívott vendégeink, mind pedig az a 23 hallgató, aki a foghíjas sorokban hallgatta a zárszót — szemlesütve...

Kablár János

A SZERKESZTŐSÉG MUNKÁJÁBÓL

Nőjenek nagyra

Szeptember 21-én délután a Ságvári Endre Művelődési Házban nyolcas névadóra került sor a III. sz. bányauzem nőbizottság és a KISZ-vezetőség szervezésében.

A már hagyományosnak számító bensőséges rendezvényen az Acsády úti Általános Iskola úttörői gyermekdalokkal, versekkel kedveskedtek a csöppsegeknek, szülőknek és vendégeknek, majd az ünnepi

köszöntő elhangzása után ajándékot kaptak a picinyek.

1979-ben eddig három alkalommal húsz gyermek névadójára került sor. Az a tapasztalat, hogy a III. sz. bányauzem dolgozói igénylik ezt a társadalmi jellegű ünnepségformát, az üzem illetékesei pedig igyekeznek ezt az igényt egyre javuló színvonalon kielégíteni.

II. I.

Szeretetteljes fogadtatás

Fúvószenekarunk

Finnországban

Ha valaki eljut egy idegen országba, nem biztos, hogy a legfontosabbak maradnak meg emlékeztetőben. Most mégis megpróbálkoztunk finnországi élményeinkből egy csokorra valóttal összeszedni.

A Lahti Munkás Zenebarátok fúvószenekarának voltunk vendégei július 22-től 29-ig. Nagy izgalommal készültünk erre a vendégszerelésre, hiába no, új ország, idegen emberek, új tudja, hogyan fogadják majd előadásainkat? A drukk már az utazással kezdődött és fokozódott, amikor megérkeztünk a Helsinki-Vantaa repülőtérre.

Jó kétórás volt az út Lahtiba, erősen sötétedett már, csodálatos sokszínű fénylanc alatt vittek bennünket az autóbuszok. Lahtiban a Duunari Étteremben volt a hivatalos fogadtatásunk. Zsúfolva volt a terem, tapsvihar közben vonultunk be. Matti Rantanen úr — az ottani zenekari elnök — köszöntött bennünket, majd a díszbe öltözött zenekaruk játszott a magyar és a finn himnusz. Kávészás közben ismerkedtünk meg vendéglátóinkkal.

Huszonharmadikán a Kansantalóban — ahol a zenekar „főhadiszállása” és próbahelye volt — megkaptuk az egész hétre való tájékoztatást, majd indultunk a Kereszt templomba, ahol az esti hangversenyt próbáltuk. A templom egy hipermodern épület, egy statikai csoda, a több száztonnás tető egy üvegfalon feküdt, oldalt tömve délszaki virágokkal. Végre eljött az esti bemutató hangverseny ideje. Előtte megerezt az eső, nálunk ez kisebb fajta felhőszakadás. Fokozatosan lett tele a főhajó. Még a bejáratnál, esernyők alatt is álltak az emberek. Bee-

thoven, Purcell, Händel, Bach, Mozart, Rahmani-nov és Sibelius műveket szólaltattunk meg. Már az első szám után bejött a vastaps. Apáthy Árpád — mint mindig — ezúttal is kiválóan tárta fel a művek sokféle zenei karakterét, helyzetét, hangulatait, kitűnően találta el azok drámai ritmikáját. Vissza-fogott zenekari hangzást csinált, amely mégis érzékeny, kifejező volt. A zeneértő közönység helyeikről felállva tapsolták végig a hangversenyt.

Másnap Lahti város polgármestere adott pezsgős fogadást, majd utána a városi kórház előtt adtunk térzenét. Műsorunkat több százán hallgatták végig, itt is zúgott a taps.

Egy szociális otthonba is elvittek bennünket szerepelni. Erdőbe, virágok közé épült az a kastély, ahol nemcsak az öregek, hanem fiatal mozgássérültek, csonkultak is vannak. És mégis keringőket kértek a műsorban.

A többi napon szalonzenét adtunk a centrum áruházaiban, kávéztunk annak kétszáz személyes büféjében, a szállást adó házigazdáink rendeztek részünkre esténként programot. Voltunk Valkcaoskiban, a munkás zenei fesztiválon. Zuhogó esőben, esernyők alatt hallgatták műsorunkat az emberek, mi pedig egy féltető alatt szorongtunk. Eljutottunk Hämeenlinnába, ahol megnéztük Sibelius szülőházát, amely most múzeum.

Finnországi tartózkodásunk alatt hétszer adtunk műsort, mindannyiszor nagyszámú hallgatóság előtt. Elérkezett az utolsó nap. A Duunari Étteremben — ahol fogadtak bennünket — vettünk érzékeny búcsút házigazdáinktól.

Csényei József

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház októberi programjából

16-án 16 órakor: Milyen lesz az V. sz. bányauzem? Előadó: Sallai Árpád beruházási osztályvezető.

18-án 18 órakor: Szocialista brigád klubest (Anyag- és áruforgalmi főosztály). Francia tájak, városok — vetített-képes előadás. Előadó: Déri János.

22-én 16 órakor: A tudományok és a korszerű életforma. Munka és művelődés. Előadó: dr. Csefkó Ferenc.

23-án 16 órakor: Hétköznapi esztétikája — a Központ KISZ-alapszervezete részére. Munka és művelődés.

24-én 17 órakor: Munkás-szálló, A Dél-Dunántúl irodalma. Író-olvasó találkozó. Vendégeink a Jelenkor szerkesztőségének munkatársai.

24-én 17 órakor: Hogyan ne-

vezzük unokáinkat? TIT-előadás.

25-én 18 órakor: Szocialista brigád klubest (II. sz. bányauzem). A tudományos technikai forradalom az ember szolgálatában.

29-én 18,30 órakor: Mozgó filmhíradó és színes diafelvétel a Mecseki Krasztkutató Csoport hét éves tevékenységéről. Előadók: Rónaki László és Borsos Tibor.

29-én 17 órakor: Meseszínház. A nemzetközi gyermek-év alkalmából. Csodák és furcsaságok. Solyom Katalin és a Székiálító együttes.

30-án 18,30 órakor: A Pécsi Bányászati Gyűjtemény megtekintése. Autóbusz indul a művelődési háztól.

Allandó programok. Szerda: zeneóvoda 18 órától; szabóvarró tanfolyam 17 órától; német nyelvű tanfolyam 17 órától. Csütörtök: szocialista brigádok klubestje 18 órától. Vasárnap: discó 18-22 óráig. Vezetői Tuezai.

Edzett ifjúságért

A Mecseki Szénbányák és a MÉV KISZ-bizottsága közötti együttműködési szerződés értelmében a két vállalat KISZ-bizottsága együtt tartotta nyári sportvezető továbbképző tábort. A továbbképzés az orfői sporttáborban került megrendezésre szeptember 14 és 16 között.

A mintegy 42 résztvevő alapszervezeti és üzemi sportfelelőst Németh Csaba, a KISZ Baranya megyei Bizottsága sport- és honvédelmi felelőse az edzett ifjúságért tömegsportmozgalom időszerű megyei és alapszervezeti feladatairól és a KISZ-úttörő turizmus fontosságáról tájékoztatta.

Ezen kívül a Munkahelyi olimpia sportrendszer felépítéséről, szervezeti rendjéről, a munkahelyi sportélet irányításáról, szervezéséről, a megyei tömeg- és élsport helyzetéről tartott előadást Bödő László, az SZMT sportbizottság vezetője és Sági Sándor, az MTSM elnök helyettese.

A rossz idő miatt a képzés résztvevői egy-két ritka kivételtől eltekintve csak asztalitenisz és teremfoci sportágakban mérhették össze erejüket és állóképességüket.

A táborzáró foglalkozáson kitöltött sporttesztek és elbeszélgetések alapján megállapíthatók, hogy nem vesztett kárba ez a hétvége sem, mivel tovább növeltük sportfelelőseink elméleti és módszertani ismeretét.

Hrisztov B. Iván

Az Ifjúsági Törvény végrehajtásának tapasztalatai

A II. sz. bányai üzemi pártvégrehajtóbizottság, KISZ-vezetőség és szakszervezeti bizottság együttes ülésén az Ifjúsági törvény végrehajtásának üzemi tapasztalatai címmel jelentős hangzót el.

A jelentésből megtudtuk, hogy az üzem dolgozóinak 32,5 százaléka harminc év alatti fiatal, ebből pályakezdő 72 fő. A pályakezdő fiatalokkal különös gondot foglalkoznak. Ismertetik velük az üzemi élet legfontosabb mozzanatait, a feladatokat, az anyagi és az előrelépés lehetőségét. Az újfelveleles fiatalok é-

lénk érdeklődést tanúsítanak s igénylik is a tájékoztatást.

A fiatalok munkahelyi beilleszkedése jónak mondható. Sajnos, a harminc éven aluliak körében nagy a fluktuáció és a munkafejelemmel is baj van. Nagy feladat hárul a szocialista brigádokra a törzs-gárdataggá nevelésben.

A fiatalok szakmai, politikai fejlődése, továbbtanulása biztosított. Az üzem gondoskodik a szabad idő hasznos eltöltéséről. A különböző sportrendezvények, kirándulások, színház-, mo-

zilatogatás, s egyéb rendezvények ezt a célt szolgálják. Az ifjúságot és az egyes fiatalokat érintő ügyeket minden esetben megtárgyalják a KISZ-szervezettel, biztosítják a végrehajtásban való részvételüket.

Az együttes ülés megállapította, hogy az 1979/80-as évekre vonatkozóan kidolgozott üzemi intézkedési terv rész- és időarányosan megvalósult, s következetesen érvényesül az Ifjúsági törvény előírásainak betartása.

Herr József

KONDÉR '79

A verőfényes napsütés a nyarat idézi. A strand viszont kihalt, nincs gyermekzsivaj, senki nem fordul várakozón a IV. sz. bányai üzemi magyarherzeleni ifjúsági pihenőtelepe elé kanyarodó autóbusz felé.

Gondos előkészületek előzték meg a Korvin Ottó KISZ-szervezet által meghirdetett főzőversenyt. A már előre felállított bográcsok mellett hat alap-

szervezet csapata kezdte meg a vetélkedőt. Fehér kötények, hosszú szakacsapkák jelezték a higiéniai előírások betartását. Csakhamar fűszeres, ilycsiklandozó illatok kezdtek terjengeni.

A zsűrire nehéz feladat várt, mivel ahány bogrács, annyiféle étel főtt, kezdve az ősi pásztorételtől a pincepörköltig. Hosszas vita után „salamoni” döntés született: érett megfontolás alapján az első helyen hatos holtversenyt hirdettek ki, a verseny díját, a remekművű hatszemélyes evőeszköz-készletet hatféle osztva.

A zsűri döntésének helyességét bizonyítja, hogy az eredményhirdetésekor üres kondérok mellett ülő szurkolók tapsa köszöntötte a győzteseket. Persze, akadnak rosszmájúak is, akik azt mondják, házon belül mindent lehet. A bizottság kedvéért jövőre talán a KÖJÁL, vagy a mentőállomás KISZ-szervezetével kooperálunk.

Csöndör László

Lövészvetélkedő

A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezte a Szolgáltató üzem KISZ és MHSZ szervezete a fegyveres erők napi lövészvetélkedőjét. Két napon át dörogtek a fegyverek, szeptember 27-én a női és férfi kispuskások vetélkedtek a KISZ-bizottság kupájáért és az egyéni bajnoki címért. Huszonnyolcadikán pedig a sportpistolások tábora mérte özsze tudását a jó szemet és biztos kezűt igénylő versenyben.

A versenyeken vállaltunk üzemünk csapatán kívül részt vettek a Pécsétt állomásozó néphadereg és határőr alakulatok csapatai. A BM rendőrség, a munkásőrség és az Ifjú Gárda csapatai. Összesen tizennégy csapat. A verseny megnyitóján az üzem képviselője megemlékezett a fegyveres erők mindennapi helytállásáról a szolgálatban és a munkában. A kétnapos verseny befejezésekor — a díjkiosztás után — katona—munkás találkozóra került sor.

Hegyi József

Ünnepélyes tanévnyitó

Szeptember 17-én délután ünnepélyes keretek között a Marxizmus—leninizmus Esti Középiskola négy osztályában, valamint a Marxista—leninista világnézet alapjai és a Magyar munkásmozgalom rövid története egy-egy tanfolyamán 90 hallgatóval megkezdődött az 1979/80-

as oktatási év. A megnyitón részt vett a vállalati pártbizottság, az üzemi pártbizottságok és a pártalapszervezetek egy-egy tagja is, akik röviden vállalták az oktatás jelentőségét, feladatait. Egyben sikeres munkát kívántak a hallgatóknak és a propagandistáknak.

JAKABHEGY

Felvételeinkön a kolostor konyhájának feltárási munkáit végzik.

A romok vallomása

A Patacs feletti hegy tetején Szent Jakab apostol tiszteletére Bertalan pécsi püspök 1225 körül — az időpontra vonatkozó utalások különbözőek — kolostort emeltetett a remeteknek. A hegyet Szent Jakab hegyének, később egyszerűen Jakabhegynek nevezték el. A remetek az évek múlásával védőszentjüknek nagy ősuiket, a thébai remete Szent Pált választották. Rendjük így a Pálosrend nevet vette fel.

A mohácsi vést követően 1543-ban a pálosok elhagyták a jakabhegyi kolostort. Az 1700-as évek elején ősi birtokukat többször igyekeztek visszaszerezni, de a birtokbavételről nyomtatatosan eltiltották őket. A jakabhegyi kolostor végül is 1703-ban végleges adománylevél alapján a pécsi székeskáptalan birtokába jutott. Így a pálosoknak nem volt mit keresniük, követelniük.

A felszabadulást követő államosítások során a földosztó bizottságtól a pálosok 1946-ban megkapták a Jakabhegy tetejét, a kolostorromok területét. Az egy évvel később megindult építkezés 1950 tavaszán befejeződött. Ugyanazon év június 10-én a magyarországi Pálosrend felszámolásra került. Az épületek lakatlanná váltak és pusztulásnak indultak.

A Janus Pannonius Múzeum régészének, Kárpáti Gábornak irányítása mellett kezdődött 1976-ban a jakabhegyi kolostorból megmaradt feltárása.

Alapméréseket végeztek, melynek során tisztázódott, hogy a kolostor alaprajzilag 15. századi, míg a védőrendszer — elsősorban a bástyák szerkezete alapján — a 14. század elejére datálható. Sikeresen feltárni az udvar keleti részét és a kolostor délkeleti sarkát, a 18. századi konyhát, s a lépcsőfeljárót, mely az emeletre vezetett, és a kertben levő úgynevezett sivatagi kutat.

Az elkövetkezendő években csendes volt a romok környéke, csupán állag-

megóvást végeztek. Ez évben viszont ismét benépesült az ásatást végzőkkel a kolostorrom és környéke. Az új leletekről, a feltárási munkák jelenlegi állapotáról kérdeztük Kárpáti Gábor régészt.

— A 18. századig teljesen kitisztították a kolostor keleti szárnyát, eljuttattunk a barokk padlózatig. A délnyugati sarokszoba alatt feltártunk egy pincét, s az első 18. századi tárgyi emlékek itt kerültek elő. Elsősorban edénytöredékeket, de egész edényt is, ajtó, ablak vasalásokat, kályha szemeket és pár darab Mária Terézia érmét találtunk.

Feltártuk a kolostor udvarát, a templom hajójának egy részét s a bejáratot együtt, s a szentélyt teljes egészében. A szentély végében előkerült oltáralap és a gótikus ablaknyílás szintmagasságából arra következtettünk, hogy a középkori padló szint lényegesen mélyebben van, mint a feltárt.

— A középkori építési szakaszokra utalnak az omladékokban és a falakban talált faragott kövek. Anyagukban és faragási stílusukban legalább három fajtát, s ez megannyi korra utal, így a 13., 15. és a 16. századra. A keleti szárny külső oldalán a kutatóárokban egy 14. századi csontfaragvány került elő. Egy koronás női alak, kezében valószínűleg ereklyét tart. Eddig ez a legértékesebb leletünk.

A középkori életszemlélet egy utolsó, de ma még végigkövethető, feltárható emléke ez a kolostor. Ezt a nagyközönség előtt meg kell majd nyitni, de ehhez sok év munkájára van szükség, s még több pénzre. A Jakabhegy szépségeit, természetli kincseit nem kell ecsetelni. A Zsongorkő, a Babásszerkők, a vaskori leletek, halomsírok, a földvár mind, mind páratlan látnivaló, s a kolostor fensíkről tiszta időben Komló és a Zengő nyúlványa csodálható.

V. T.

Színhely az EDÜ pénztára, ahol Soós Ferencné pénztáros Kárpáti Józsefnek a fizetését adja át.

Keller Gábor felvétele

Pisztoly

Két bajnokságot nyert az Ércdúsító üzem

A kispuskaverseny befejeztével egyidőben ért véget az Ércbányász Kupa férfi pisztoly csapat- és egyéni küzdelme. A Szolgáltató és III-as üzemű lőtérén rendezett ötfordulós vállalati döntőt öt csapat közel 30 versenyzője állt ki lőállásba a helyezések eldöntéséért. Csapatban és egyéniben mindent elsősorban EDÜ siker született. Sáfrány, Tari, Hoffmann összeállítású csapat nagy fölényrel végzett az élen, megelőzve a Szolgáltató és III-as üzem együttesét. Az 525 körreláguk önmagáért beszél, a másik két rivális is kitett magáért, mert az ő átlaguk is 500 kör fölötti. Némi visszaesés mutatkozott a II. üzem csapatánál, a megszerzett negyedik helyezéskor már szerepeltek jobban is. Az utolsó helyezéskor többre képes a IV. üzemű gárda, itt határozott visszaesés történt. Az utolsó előtti helyezett Kutatónál ezt nem lehet állítani, ők erre az

eredményre képesek — egyelőre...

Sáfrány nem enged a huszonegyből, ezúttal is megelőzte a bajnokság egyik nagy favoritját, Jilleket, mint később kiderült nem is ő, hanem Kukai, Kovács J. jelentette a legnagyobb veszélyt a bajnokság alatt.

Kellemes meglepetés az ezüstérmes Kukai és a bronzérmes Kovács J. beszeállítású csapat nagy fölényrel végzett az élen, megelőzve a Szolgáltató és III-as üzem együttesét. Az 525 körreláguk önmagáért beszél, a másik két rivális is kitett magáért, mert az ő átlaguk is 500 kör fölötti. Némi visszaesés mutatkozott a II. üzem csapatánál, a megszerzett negyedik helyezéskor már szerepeltek jobban is. Az utolsó helyezéskor többre képes a IV. üzemű gárda, itt határozott visszaesés történt. Az utolsó előtti helyezett Kutatónál ezt nem lehet állítani, ők erre az

Eredmények. Csapatban: 1. EDÜ 2636 kör, 2. Szolgáltató 2486, 3. III. üzem 2483, 4. II. üzem 2429, 5. Kutató-mélyfűrő 1970, 6. IV. üzem 1713 kör. Egyéni: 1. Sáfrány István (EDÜ) 938 kör, 2. Kukai András (II. üzem) 869 kör, 3. Kovács János (III. üzem) 864 kör, 4. Tompa István (III. üzem) 860 kör, 5. Nagy Sándor (II. üzem) 853 kör. K. M.

SZMT Kupa

Hét csapat az elődöntőben

Az együttesek túljutottak az SZMT Kupa második fordulóján. A mévesek szép sikerrel szerepeltek az első forduló után, állva maradt hét csapatunk kitűnően vette az újabb akadályt és bejutottak az elődöntőbe.

A Központ idegenben szerepelt és jó játékkal 2:0-ra győzött a Sopiana Tungram ellen. Szintén idegen környezetben vívta ki továbbjutását a Kutató-mélyfűrő, miután 1:0-ra legyőzte a múlt évi bajnokot, a Hőermű együttesét. Az EDÜ és a IV. üzem labdarúgó csapata viszont játék nélkül jutott tovább, mert ellenfeleik nem küldtek értesítést a mérkőzés helyéről és időpontjáról. Hazai pályán játszott a II. üzem „A” a Sopiana ellen és bemutatón

játékkal 3:0-ra lelépte ellenfelét. A II. üzem „B” mint pályaválasztó szerencsés volt, mert ellenfele, a VILLEGÉP, nem jelent meg a mérkőzés lejárásáig. A legizgalmasabb és legszínvonalasabb találkozót a Szolgáltató „A” játszotta a Komlói Kossuthbánya együttese ellen. A 0:0-ra végződő találkozó után a 2x5 perc hosszabítás sem hozott eredményt és ezért hétméteres rúgásokra került sor. Szintén drámai feszültség ulti meg a pályát a rúgások ideje alatt. Az együttesek felváltva hibáztak vagy értékesítették a büntetőt, végül is a jobb idegekkel rendelkező hazaiak 3:2 arányban győztek és bejutottak az újabb fordulóba. Várjuk csapataink további jó szereplését.

Labdarúgás 35 éven felülieknek

Bajnok a Központ

Hat csapat részvételével befejeződött az 1979. évi 35 éven felüliek kispályás labdarúgó bajnoksága az újmecsekfaljai sporttelepen.

Tavaszi-ősz fordulók alapján állíthatjuk, hogy második alkalommal rendezett bajnokság ezúttal is betöltötte hívatását az idősebb sportolók körében.

Es most térjünk át a bajnokság izgalmas eseményeire, küzdelmes fordulóra. Sikeres tavaszi rajt után az éle vágott Központ mindvégig megtartva vezető helyét megérdemelten nyerte a bajnokságot.

Az aranyéremért folyó küzdelemben még két csapat: a III. üzem és IV. üzem vetélkedett a bajnokkal. A nagy versenyfutást első-sorban a III-as üzemek bír-

ták jobban, mindössze két pont hátránnyal szorultak a második helyre, míg a IV-es és II-es üzem azonos ponttal a 3.-4. helyen végzett. A bronzérmes a II. üzem szerepelt meg jobb gólaránnyal a IV. üzem előtt. Szolgáltatók az ötödikek lettek, kár, hogy több mérkőzésről távolmaradtak. Az Építők csapata kezdetben megjelent, később csak hírmondó maradt belőlük, az utolsó helyükhöz nem fér kétség.

A bajnokság végeredménye:

1. Központ	10	8	-	2	50:22	16
2. III. üzem	10	6	2	2	38:19	11
3. II. üzem	10	5	1	4	36:35	11
4. IV. üzem	10	4	3	3	23:24	11
5. Szolg.	10	3	1	6	24:40	7
6. Építők	10	1	-	9	12:43	2

1980. január 1-től

Munkahelyi olimpia

Az utóbbi években sok kezdeményezés történt a tömegsportban, hogy a dolgozók mindennapi életében a rendszeres testedzés elvárossá váljon. A korábbi határozatokkal, állásfoglalásokkal szemben az elmúlt hónapban a SZOT elnöksége állást foglalt az új tömegtestnevelési rendszer bevezetésének elvi és gyakorlati kérdésében.

Igy a jövőben a szak- szervezeti sportmunkának egyik legfontosabb alapját a Munkahelyi olimpia tömegsport-mozgalom szervezése képezi, amely 1980. január 1-től kerül bevezetésre. A mozgalom célja: a munkahelyeken, munkahelyi környezetben minél nagyobb tömegek számára biztosítsa a rendszeres testedzést, sportolást. Feladatának tekintti, hogy egységes keretbe foglalja a dolgozók részére a versenyszerű, vetélkedő jellegű testedzési formákat, egyéni sportolást, széles lehetőséget adjon az Edzett ifjúságért mozgalom követelményeinek teljesítéséhez.

A munkahelyi olimpia programját a munkahelyeken a szakszervezeti bizottságoknak a KISZ-szervekkel közösen kell elkészíteni. Ez azt jelenti, hogy önálló vállalati és üzem programot ott kell szervezni, ahol a sportolás rendszeressége egész évben biztosítható. Azokon a munkahelyeken, ahol erre lehetőség nincs — pályahány, kevés résztvevő stb. —, ott a vállalati, illetve a városi program keretében kell biztosítani a dolgozók részvételét a rendszeres sportolásban. A munkahelyi olimpiával kapcsolatos állásfoglalás egyértelműen tisztázza a sportolás rendszerességét, kimondja, hogy a sportolás, a testedzés akkor tekinthető rendszeresnek, ha az év mind nagyobb részére kiterjed, s a részt-

vevők hetente legalább egy alkalommal részt vehetnek egy vagy több sportág versenyén, mérkőzésen, közös edzésen, vagy a természetjárás, kirándulás különböző formáin.

A munkahelyi olimpia kizárja az egymásra épülő országos jellegű tömegsport bajnokságok megtartását, de ugyanakkor lehetőséget teremt arra, hogy négy-évenként olimpiai ciklus keretében váltakozó szervezésben olimpiai napok kerüljenek megrendezésre. Így az olimpiai években az ágazati szakmai szakszervezeteknek lesz lehetőségük megyei, vagy területi jellegű olimpiai napok megtartására. Az OSN évében — az olimpia közötti páros év — a megyei sporthivatal rendezésében pedig megyei olimpiai napokat rendeznek. A páratlan években lehetőség lesz arra, hogy országos nagyvállalati szinten olimpiai napokat szervezzenek, amelyhez szükséges az ágazati szakszervezetek vezető testületének engedélye.

A munkahelyi olimpia szervezői országos szinten a SZOT, az OTSH, a KISZ. Ágazati szinten a szakmai központok, megyékben az SZMT és sporthivatal, a KISZ illetékes szervei, városi és kerületi szinten a sportfelügyelőségek, szakmaköri szervek és a KISZ-szervek. A mozgalom munkahelyi szervezői a szakszervezeti bizottságok, KISZ-bizottságok és MHSZ szervek.

A mozgalom munkahe-

Egységes keretben a tömegsport

lyi szervezőire rendkívül nagy feladat hárul. Éves programot kell kidolgozni, amelyről figyelembe kell venni a központi, ágazati, megyei ajánlásokat. Ugyanakkor a bizottságoknak kell dönteni arról, hogy milyen testedzést bonyolítanak le önálló program keretében és milyen sportágakhoz kapcsolódnak a kerületi, városi sportprogramokban.

Üzemi és vállalati szinten egységes eseménynaptárban kell rögzíteni a tömegsport rendezvényeket. E mellett rögzíteni kell azokat a programokat is, amelyek kapcsolódnak a városi és kerületi versenyekhez, hogy az üzem dolgozó ott is részt vehessenek. Ügynél kell arra is, hogy az éves versenyprogram mindig legyen összhangban az Edzett ifjúságért mozgalom célkitűzéseivel és tegye lehetővé a dolgozó fiataloknak a mozgalom követelményeinek teljesítését.

Az elmúlt évtizedekben mindig nagy gondot jelentett a tömegsport nyilvántartása, értékelése. Hajlamosak voltunk arra, hogy csupán a számok tükrében értékeljünk, különösen a résztvevők létszámát illetően. A munkahelyi olimpia nyilvántartása és értékelése új alapokra helyezi az értékelést, az olimpiai napló bevezetésével. Ugyanis minden üzem önértékelést fog végezni meghatározott egységes pontértékelő táblázat alapján. Az értékelés alapja a megtervezett és megvalósított éves sportprogram, illetve a sportnapár eseményei, versenyei. Az értékelés jó alapul szolgál

majd arra, hogy az egymást követő év munkájából megfelelő következtetést vonjanak le a szak- szervezeti szervek és a sportaktivisták, az üzemi tömegsport helyzetéről, fejlődéséről. Az irányító szervek pedig az eddigieknél valósabb képet kapnak a dolgozók rendszeres sportolásának alakulásáról és így konkrétabbá válik segítő és ellenőrző tevékenységük.

Természetesen a munkahelyi olimpia szervezése, levezetése felelősségteljes munkát igényel a választott szakszervezeti testülettől és azok sportvezetőitől. Ma még újszerűen hangzik a mozgalom neve. Bizonyos, hogy a gyakorlati munka során egyszerű módszerek fognak kialakulni a mozgalom életében. Eddig végzett tömegsport munka jó alapul szolgál a vállalatnál, hogy közös összefogással, munkával sikerre vigyük a mozgalmat, a bányász dolgozók egészségének megvédésében, a szabad idő kulturáltabb eltöltésében.

Kovács Miklós

HÍREK

AZ IDEN igen látogatott volt a balatonmáriafürdői kempingünk. Ezt bizonyítja, hogy a múlt évi kilencezer forint bevétellel szemben az idén 26 ezer 200 forint térítési díjat fizettek be a kempingezők.

VALLALATUNK polgári fegyveres őrei szeptember 18-án a kisvasvári lőtérrel nappal és éjjeli pisztoly-lövegprókat hajtottak végre. Mindkét lövészámot kiváló minősítéssel teljesítették.

BEFEJEZŐDÖTT az idei cse-rendültetés. Az utolsó, NDK-ból érkezett 30 fős csoport szeptember 12-25 között Harkányban üdült. A vendégeknek igen gazdag programja volt; budapesti és pécsi városnézésen vettek részt, hajókiránduláson voltak Mohácson, megtekintették a nagyharsányi szoborparkot és a siklósi várat.

A KÖZPONT hivatali szakszervezeti bizottsága a fegyveres erők napja tiszteletére kispuska lövészversenyt szervezett az EDÜ lőtérén. A lövészversenyen 30 szocialista brigádtag vett részt.

A BALATONFÜREDI üdülők dolgozó és családtagjai — az üdültetési szezon befejezése — pécsi kiránduláson vettek részt szeptember 15-16-án. Megismerkedtek Pécs és Siklós nevezetességeivel, Harkányban pedig furdés szerepelt a programjukban.

SZEPTEMBER 24-én ismét megrendezték a geofizikai szocialista brigádok a Czipó József lövész emlékversenyt. Tíz csapat közül a III. sz. bányászati műszaki brigád lett a győztes, az egyéni versenyt Berényi Tamás nyerte.

A KÖZELMÚLTBAN a III. sz. bányász Kállai Éva Irodai KISZ alapszervezete sportéletét hirdeti, melyen az egész tagság részt vett. A fiatalok futásban, gimnasztikai gyakorlatokban, kislabda- és labdarúgásban mérték össze tudásukat. A rendezvény szervezője volt az alapszervezet 1979-es akcióprogramjának.

Lövészet

Köszöntjük a bajnokokat

Az üzemi lőterek levegőjében még érezhetjük a lőporfüst jellegzetes szagát, amely az Ércbányász Kupa lövészverseny ötfordulós bajnokság befejezését jelenti. Visszapillantásunkban felfelé adunk az egyéni döntők sajátos küzdelmeiről.

Mindvégig kielezett, kiegyensúlyozott volt a női mezőny küzdelme. Talán a két bajnokjelölt — II. üzem és EDÜ — párharca nőtt az átlagos fölé. E két együttes rendkívül nagy vetélkedésből ezúttal a bakonyai lányok kerültek ki győztesként. Nem kisebb küzdelem jellemezte a IV. üzem—Szolgáltató párviadalt a bronzéremért. Végül is a petőciek 53 kör előnnyel feljutottak a dobogóra. A női bajnokság nagy meglepetését a múlt évben dobogós Kutató-mélyfűrő csapata okozta a megszerzett utolsó helyével. Nem kisebb meglepetés a III. üzem szereplése sem. A szebb napokat látott, az élményhöz tartozó üzemi csapatok ez évi gyenge szereplése elgon-

dolkodtató, elsősorban klubjaik számára...

Az egyéni versenyben ritkán tapasztalható küzdelmet vívtak egymással Vortmanné és Jozipovicsné az aranyéremért. Jellemző volt, hogy az első hely sorsa csak az utolsó töltnyék kilövésén dőlt el, így Vortmanné megvédte múlt évi bajnokságát. Párharcukra jellemző, hogy Jozipovicsné mindössze öt kör hátránnyal szorult a második helyre. Péhlnének is meg kellett küzdenie a bronzéremért Bozókínával szemben. Rajtuk kívül jól szerepelt Szemlics, Tóthné, Magda E. és Földesdi. Meglepő, hogy a kutató-soknál nem található olyan versenyző, akinek eredménye összesítésben értékelhető lenne...

A férfiak mezőnyében az EDÜ tovább tartja egyeduralmát. Magabiztos versenyzéssel szinte legyőzhetetlennek bizonyultak a mezőny számára. Utcahosszal nyerték — immár harmadszor — az Ércbányász Kupabajnokságot, különösebb megszorgítás nélkül. Ez nem azt jelen-

ti, hogy a többi csapat ennyivel gyengébb, hanem azt, hogy ők ennyivel jobbak. Az ezüstérmes IV. üzemtől lefelé igen szoros a csapatok közötti eredmény. És itt van az első nagy meglepetés: aki szolgáltató a Kis-ku, akik bánják, a III-as és II-es üzem. Az újdonsült bronzérmes együttes betörése az élgárdába fényes siker. Nem vonatkozik e megállapítás a II-es, III-as üzemre és a Kutató, Szolgáltató együttesre. Hol kérik régi dicsőségük? Talán a klub munkájában?

Eredmények. Női csapat: 1. II. üzem 2444 kör, 2. EDÜ 2364, 3. IV. üzem 2097, 4. Szolgáltató 2043, 5. III. üzem 2033, 6. Kutató-mélyfűrő 1857 kör.

Egyéni: 1. Vortmanné (EDÜ) 860 kör, 2. Jozipovicsné (Szolgáltató) 855 kör, 3. Péhlné (II. üzem) 839 kör, 4. Bozókíné (II. üzem) 829 kör, 5. Szemlics (IV. üzem) 808 kör.

Férfi csapat: 1. EDÜ 3750 kör, 2. IV. üzem 3355, 3. Kis-ku 3131, 4. III. üzem 3093, 5. II. üzem 3082, 6. Kutató-mélyfűrő 2951, 7. Szolgáltató 2157 kör.

Egyéni: 1. Szigeti (EDÜ) 1288 kör, 2. Szénási (EDÜ) 1250 kör, 3. Tari (EDÜ) 1212 kör, 4. Király (III. üzem) 1152 kör, 5. Szabó (IV. üzem) 1138 kör.